

Motioner och motionssvar på

PRINCIPPROGRAMMET

Till kongressen 2025

★ **UNG VÄNSTER**

1 **PP1 – Lägg till innehållsförteckning**

2 I såväl som i Verksamhetsplanen som i Principprogrammet och i Reformprogrammet saknas det en
3 innehållsförteckning, detta leder till att man som läsare inte vet:

- 4
5 1. Längden på handlingarna.
6 2. Antalet punkter som omfattas av handlingarna.
7 3. En övergripande bild av vad som omfattas mer konkret av handlingarna.
8

9 Målet med att lägga till en innehållsförteckning är således att ge ovanstående information som för
10 närvarande saknas i början eller tidigt av alla handlingar där det är lämpligt, inte bara för att ge läsararstöd
11 som förbättrar förståelsen av handlingarna utan det får även konsekvensen att förbundet framstår mer
12 professionellt och trovärdigt.
13

14 *Jag yrkar*

15 att i principprogrammet på sida 1 på rad 1 lägga till en innehållsförteckning

16
17 *Felix Lindahl, Ung Vänster Lund*
18

19 **Programkommitténs svar på motion PP1:**

20 Motionären vill skriva in en innehållsförteckning i principprogrammet. Programkommittén tycker att en
21 innehållsförteckning är bra för att få en översikt, vilket är varför programmet har en innehållsförteckning.
22 Vi har inga planer på att stryka den och anser därför motionen vara besvarad.
23

24 *Programkommittén föreslår kongressen*

25 **att anse PP1 besvarad**
26

27 **PP2 - Vi är antirasister!!!**

28 I Ung Vänster principprogram står det nu att våra grundpelare endast är marxism och feminism och inte ett
29 spår av antirasism. Det är skamligt att vi kan sitta här och skriva om antirasism och diskutera det som ett
30 av de stora samhällsproblemen idag men inte ens nämna ordet innan sida 12! Vi konstaterar dessutom i den
31 nya verksamhetsplanen att "rasism har blivit vardagsmat", att säga det och sen inte bygga vidare är inte
32 nog. Det måste vara en grundpelare för vår politik, det innefattar så mycket som inte får plats i socialism
33 och feminism. Antirasism måste bli en större del av vår kamp och både lokalt och förbunds mässigt.
34 Vänsterorganisationer har genom historien varit väldigt dåliga på antirasism eller varit rent sagt rasistiska.
35 Därför är det extra viktigt att vi ser den antirasistiska kampen och ideologin som något som bygger vårt
36 förbund. För bara några år sedan sa vi inte att vi var feminister, istället diskuterade vi "kvinnofrågan". Idag
37 säger vi att vi är feminister eftersom att vi vet att samhället är så pass präglad av könsmaktsordningen att vi
38 inte hade kunnat ha ett socialistiskt samhälle fritt från alla former av förtryck utan en feministisk kamp. Ett
39 sånt samhälle kan inte heller existera med enbart prat om rasismens problem, en socialistisk och feministisk
40 värld kan inte existera utan anti-rasistisk ideologi.

41 Den första attsatsen är skriven då vi tycker att vi visar att vi bygger vår politik från ett antirasistisk
42 perspektiv. Vi har också bestämt att stryka "influenser av miljö" då vi bara på nästa stycket tar upp hur
43 klimatkampen präglas i vårt förbund.

44 Den andra attsatsen är skriven då som tidigare sagt för att visa att det är en av de grundpelare som Ung
45 Vänster stödjer sig på.
46

47 *Jag yrkar:*

48 att byta ut "och influenser av miljö-" med "antirasistiska rörelser" på rad 16 sida 2

49 att lägga till "antirasistiska" efter "med hjälp av marxistiska" på rad 26 sida 2
50

1 *Alex Mulinari, Ung Vänster västra Malmö, Luna Escoto, Ung Vänster västra Malmö, Joy Frid, Ung Vänster*
2 *Helsingborg, Katrin Lundberg Thomé, Ung Vänster östra Malmö Leto Eliasson, Ung Vänster Lund*

3
4 **Programkommitténs svar på motion PP2:**

5 Motionärerna till PP2 vill på två ställen tidigt i principprogrammet lyfta antirasistiska perspektiv och
6 teoribildning i förbundet.

7
8 Programkommittén vill börja med att påpeka att det inte står någonstans i programmet att våra grundpelare
9 är marxism och feminism. I tidigare principprogrammet har man skrivit om förbundets ideologiska ben,
10 men i den helrevidering som gjordes inför kongressen 2023 gjorde dåvarande programkommitté ett
11 medvetet val att frånga den typen uttryck.

12
13 Den del av programmet som motionärerna vill ändra i är dessutom inte rätt ställe att göra det som
14 motionärerna vill, alltså införa en ny ideologisk grundpelare, eftersom det är en tillbakablick. Det är ett
15 stycke som vill berätta var vi kommer ifrån, inte var vi är idag eller vart vi är på väg. Ett sätt som det syns
16 i principprogrammet att vi använder oss av marxistiska och feministiska teorier för att analysera vår
17 verklighet är genom att de får ta plats i alla tre överordnade rubriker, det vill säga i samhället historiskt,
18 samhället idag och samhället imorgon. För att göra faktisk skillnad i principprogrammet och vår
19 organisations "grundpelare" skulle det kräva ett större arbete med flera nya rubriker och texter, det vill säga
20 inte enbart att lägga till ett begrepp på ett visst ställe.

21
22 Programkommittén håller med motionärerna om att vänsterorganisationer både historiskt och idag kan vara
23 rasistiska eller ha bristfällig teoribildning. Just av anledningen att vår egna rörelse inte historiskt har präglats
24 av antirasistiska teorier vill vi avslå motionärernas första att-sats. Det stycke som att-satsen behandlar
25 beskriver våra historiska rötter, alltså vilka rörelser som Ung Vänster varit en del av och tagit influenser
26 ifrån historiskt. Vi tycker dessutom att det vore olyckligt att stryka miljörörelsen då vår organisation har
27 varit en del av den och tagit inspiration från den. Programkommittén menar att ett bifall på motionärernas
28 att-sats skulle innebära att skriva om vår historia, vilket vi menar vore direkt problematiskt.

29
30 Motionärernas andra att-sats vill lägga till att förbundet analyserar verkligheten och utformar sin politik
31 inte enbart genom marxistiska och feministiska teorier utan även genom antirasistiska. Programkommittén
32 håller inte med om att förbundet i dagsläget använder sig av antirasistiska teorier för att i stort formulera
33 sin politik eller analysera verkligheten. De marxistiska och feministiska teorierna genomsyrar all vår
34 verksamhet på ett sätt som antirasistiska teorier ej gör i dagsläget. Vi är antirasister och jobbar antirasistiskt
35 men vår teoribildning är marxistisk och feministisk. Vi tycker därför att det blir felaktigt att hävda att
36 antirasistiska teorier är en del av den, oavsett personliga åsikter om vilka teorier som ska vara bärande för
37 vår verksamhet.

38
39 Motionärerna argumenterar också för sina att-satser genom att referera till att det i förbundsstyrelsens
40 förslag på verksamhetsplan står att rasismen har blivit vardagsmat. Programkommittén vill förtydliga att
41 verksamhetsplanen och principprogrammet är två helt olika dokument med helt olika syften, därför går det
42 inte att applicera samma analyser på de olika texterna. Verksamhetsplanens kortsiktighet och fokus på här
43 och nu gör att det finns ett utrymme för att kommentera det allt mer rasistiska samhället som vi lever i,
44 medan principprogrammets syfte och fokus gör att det snarare handlar om långtgående processer som
45 behöver beskrivas.

46
47 Eftersom att programkommittén inte håller med om hur vår organisations historia kommer att beskrivas om
48 motionen bifalls så föreslår vi kongressen att avslå.

49
50 *Programkommittén föreslår kongressen*
51 **att avslå PP2**

1
2 **PP3 - Den "klassiska" kärnfamiljen – en ganska modern inrättning**
3 I stycket "Familjen och hemmets organisering" tidigt i principprogrammet beskrivs hur familjen
4 förändrades i och med kapitalismens uppkomst. Här står bland annat att "Den klassiska kärnfamiljen
5 övergick till att vara den dominerande familjeformen". För oss skaver det att en så pass ny familjeform
6 kallas "klassisk", i ett stycke som handlar om samhället historiskt. Därför vill vi stryka det ordet.
7

8 Kärnfamiljen (alltså "mamma-pappa-barn"-familjen) skiljer sig från hur familjer ofta ser ut i ett
9 jordbrukssamhälle, vilket längre upp i stycket beskrivs så här: "Familjen bestod ofta av personer från flera
10 generationer som gemensamt tog ansvar för sin överlevnad". En arbetarfamilj i ett kapitalistiskt samhälle
11 är inte lika bunden till en viss plats, ett visst hus, en viss bit jord – och därmed inte till tidigare generationer
12 av familjen. Detsamma gäller i grunden för borgarklassen, även om situationen såklart är väldigt annorlunda
13 för dem. Vår poäng är att kärnfamiljen har möjliggjorts av det kapitalistiska produktionssättet. Alltså: en
14 ganska modern inrättning.
15

16 *Vi yrkar*

17 **att** i principprogrammet på s. 5 rad 31 stryka "Den klassiska" från "Den klassiska kärnfamiljen"

18
19 *Hedvig Halldenius, Ung Vänster Östra Malmö, Thea Bodestig, Ung Vänster Centrum-Östra*
20

21 **Programkommitténs svar till PP3:**

22 Programkommittén förstår det som att motionärerna vänder sig emot hur ordet "klassisk" används i
23 förhållande till familjeformen kärnfamilj. Vi håller inte med och menar att motionärerna tolkar "det
24 klassiska" bokstavligt och plockar det ur sitt sammanhang. Skrivningen som motionärerna vill förändra är
25 en del av ett längre resonemang om hur familje- och samlevnadsformer förändrats utifrån produktionssätt,
26 kulturella sammanhang och samhällseliga förändring. I det sammanhanget får kärnfamiljen, som dominerat
27 som samlevnadsform, ändå ses som klassisk. Vi menar att industrialiseringen och kapitalismen som koncept
28 inte kan ses som några nya företeelser. I förhållande till big bang är naturligtvis kärnfamiljen den senaste
29 trenden, men programmet beskriver ju inte ett så stort tidsspänn utan redogör snarare för större förändringar
30 i hur samhället har organiserats.
31

32 *Programkommittén föreslår kongressen:*

33 **att** avslå PP3
34

35 **PP4 – Luddig formulering**

36 Jag tycker vissa formuleringar i principprogrammet är luddiga och kunde förbättras.
37

38 *Jag yrkar*

39 **att** på sida 5 rad 37 ersätta "äktenskapets" med "sin"
40

41 *Alex Hellman Ung Vänster Söder om Söder*
42

43 **Programkommitténs svar till PP4:**

44 Programkommittén förstår det som att motionären menar att det är lite luddigt med den nuvarande
45 skrivningen och därför vill byta ut ordet "äktenskapets" mot "sin". Programkommittén anser att det som
46 vid en första anblick kan förstås som en språklig motion innebär en betydelseskilnad som vi inte håller
47 med om.
48

49 Motionären vill ändra i meningen som lyder "Äktenskapet var det enda sättet för kvinnor att bibehålla eller
50 förbättra sin levnadsstandard och kvinnorna fick lära sig att behandla sin kropp och sexualitet som en
51 handelsvara för att säkerställa äktenskapets ekonomiska trygghet". Motionären vill byta ut det sista

1 “äktenskapets” mot “sin”. Programkommittén menar att ersätta “sin” här hänvisar tillbaka till “kvinnorna”
2 och att det då är kvinnornas ekonomiska trygghet som ska säkerhetsställas. Programkommittén menar att
3 det som åsyftas här verkligen är äktenskapet, som institution och som skydd för kvinnan, hennes barn och
4 hushållet i sin helhet. Det kan tyckas vara en liten skillnad men programkommittén menar att den är central
5 för vår förståelse av familjen som enhet och äktenskapets historiska betydelse. Byter vi däremot ut det till
6 ”sin” syftar meningen bara på kvinnan själv och hennes trygghet vilket vi menar tappar den djupare
7 förståelsen av äktenskapet som en större, betydelsebärande enhet.

8
9 *Programkommittén föreslår kongressen:*

10 **att** avslå PP4

11 **PP5 - Skrivfel**

12 Det har kommit med ett litet slarvfel i texten som jag märkt

13
14
15 *Jag yrkar*

16 **att** på sida 6 rad 15 ta bort en av punkterna efter "systemet"

17
18 *Alex Hellman Ung Vänster Söder om Söder*

19 **Programkommitténs svar till PP5**

20 Programkommittén förstår det som att motionären lusläst principprogrammet vilket vi uppskattar! Vi menar
21 att den här typen av korrekturfel, eller som motionären kallar det, slarvfel, gärna får komma oss till dels
22 direkt när de hittas. Det är alltid möjligt att kontakta antingen programkommitténs sammankallande eller
23 förbundscentralen i ett tidigare skede. Vi är glada att föreslå ett rakt bifall på motionen.

24
25
26 *Programkommittén föreslår kongressen:*

27 **att** bifalla PP5

28 **PP6 - Funktionsmaktordningen måste krossas!**

29 ”Av de anmälningar som ingår i DO:s analys handlar 70 procent om att skolan inte ger elever det stöd och
30 den anpassning som eleverna har rätt till enligt skollagen. Detta kan utgöra diskriminering i form av
31 bristande tillgänglighet.” – Nadja Awad, Vänsterpartiet (2024)

32
33
34 I ett kapitalistiskt samhälle delas personer in i olika kategorier utifrån upplevd funktionsnivå där målet är
35 att alla ska kunna arbeta 100%. Redan i skolålder delar en elev utifrån vad de kan bidra kapitalismen med.
36 Detta gör att personer som behöver mer hjälp i skolan anses vara en belastning i stället för en individ med
37 egna styrkor och förhoppningar om en värdefull framtid. Själv har jag gått igenom svenska skolsystemet
38 med dyslexi och lärarna sa hela tiden att de inte hittade mina hjälpmedel så min pappa blev tvungen att säga
39 att han vägrade lämna skolan tills de gav mig det jag hade rätt till. Det gick då väldigt snabbt för lärarna att
40 hitta ljudböckerna. Detta är bara ett exempel av många om hur familjer måste bråka med skolan för att få
41 minimum av den rätten vi har.

42
43 Sedan när många med funktionsnedsättningar som hamnar i limbo efter studenten, även en yrkesutbildning
44 räcker inte för arbete om de inte kan arbeta 100%. Detta gör att många blir fast i ett liv de inte har anatomi
45 över sitt liv. Därför är det viktigt att vi redan i skolan ser till att alla faktiskt har samma rätt till utbildning
46 och ett liv som är meningsfull för varje persons behov efter varje persons förmåga och inte den förmågan
47 som arbetsköpare värderar.

48
49 *Jag yrkar*

50 **att** på sida 17 rad 30 lägga till ett nytt stycke som lyder:

51

1 "Funktionsmaktsordningen är en struktur i samhället som delar in personer utifrån normativa
2 föreställningar om funktionsnivå. Då de som möter normerna belönas samtidigt som de som inte
3 möter normerna blir bestraffade oavsett om de är funktionsnivå, könstillhörighet eller
4 etniskbakgrund. Under denna struktur exkluderas många från tillgång till ett samhälle som är
5 anpassat efter deras behov som trottoarer som inte går att navigera med rullstol, matbutiker som är
6 svårt att ta sig fram i som synskadade till lägenheter som är för små. Men funktionsmaktsordningen
7 syns även i skolan där elever inte får det stöd de har rätt till och att de halkar efter i en skolmiljö
8 som inte alls passar deras behov oavsett om de är fysiska, psykiska eller neuropsykiatriska
9 funktionsnedsättningar. Elever med funktionsnedsättning löper även större risk till trakasserier från
10 såväl lärare som andra elever på skolan. Redan från födseln behöver personer med
11 funktionsnedsättning slåss för sin rättighet till stöd och anpassning såväl i vardagen som i skolan
12 och arbetslivet. En arbetsmarknad som exkluderar människor som behöver arbetsanpassning utöver
13 vad arbetsköparen tycker är skäligt. Detta har gjort att många säger stor rädsla att vara öppen med
14 sin funktionsnedsättning av rädsla att bli exkluderad från arbetet."

15
16 *Malin Stigeberg, Ung Vänster Norrköping*

17
18 *Programkommitténs svar på motion PP6 kommer efter PP11*

19 20 **PP7 - Kön är inte genus**

21 I PK:s förslag till principprogram definieras genus som sociala och kulturella normer och förväntningar
22 kopplat till kön, medan de påstår att kön är baserat på biologi men i praktiken socialt avgränsat och
23 konstruerat. Skrivningen om att kön skulle vara socialt konstruerat och avgränsat ser vi som samma
24 definition som vi då har på genus, eftersom sociala och kulturella normer är just socialt avgränsat och
25 konstruerat. Men vi vet att kön och genus inte är samma sak. Kön är inte relativt utan är biologiskt, medan
26 genus är precis vad förslaget till principprogram säger. PK:s skrivning gör att distinktionen mellan vad kön
27 och genus är suddas ut.

28
29 Vi vet att vetenskapen inom biologi är politiskt färgad och att detta kan påverka kön. Men vi invänder mot
30 en syn om att kön som någonting biologiskt inte skulle gå att utgå ifrån. Det är något materiellt och inte
31 socialt konstruerat. Vi behöver kunna sätta ord på det vi vill säga, och då behöver vi kunna erkänna kön
32 som någonting grundat i biologi.

33
34 Ändringarna vi vill göra är inte bara korrekta, de är också viktiga och strategiska. Att säga att kön grundas
35 i biologi gör att vi kan avslöja könsmaktsordningens äckliga myter om hur vi ska vara utifrån vilket kön vi
36 föds till. De förväntningarna finns bara på grund av denna kvinnoförtryckande struktur, inte för att de är en
37 del av vårt kön. Att säga att kön är det biologiska är att säga att vi är mycket mer som människor än vad
38 könsmaktsordningen vill att vi ska kunna vara. Vi behöver kunna prata om kön som något materiellt för att
39 se vilka strukturer som förtrycker oss till följd av att vi föds.

40
41 *Vi yrkar*

- 42 1. **att** på sida 18 rad 29 i principprogrammet stryka "men är i praktiken också socialt avgränsat och
43 konstruerat"
- 44 2. **att** i programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet på sida 3 rad 19 byta ut
45 "könsuppdelningen" till "genusuppdelningen"
- 46 3. **att** i programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet på sida 3 rad 23 byta ut "kön"
47 till "genus"

48
49 *Amanda Jemander, Ung Vänster Hägersten-Skärholmen, Gabrielle Erikstedt, Ung Vänster Solna-*
50 *Sundbyberg*

51

1 **Programkommitténs svar till PP7:**

2 Motionärerna till PP7 menar att programkommittén har blandat ihop begreppen ”kön” och ”genus” och vill
3 därför genom sina yrkanden komma till bukt med det. I sin första att-sats vill motionärerna stryka en
4 skrivning som förtydligar att även kön till viss del är socialt avgränsat och konstruerat. Den skrivning som
5 motionärerna vill ändra är väl etablerad i förbundet sedan decennier och har sin grund i feministisk
6 teoribildning. Liknande formuleringar och resonemang finns också i det feministiska programmet (2021)
7 och i det nyligen antagna hbtq-politiska dokumentet (2024). Programkommittén håller med motionärerna
8 om att det är viktigt att kunna prata om kön som biologiskt grundat och menar att det redan görs i
9 principprogrammet. Samtidigt menar programkommittén att vi måste förstå att den biologiska
10 uppdelningen av kön inte är objektiv. Det som åsyftas i skrivningen “...begreppet kön är baserat på biologi
11 men är i praktiken också socialt avgränsat och konstruerat.” är den biologiska uppdelningen i två tydligt
12 avgränsade kategorier med vissa förväntade reproduktiva förmågor och kroppsliga attribut, samt att just
13 dessa förmågor och attribut ses som särskilt betydelsefulla.

14
15 Motionärerna menar att det är viktigt att kön ses som något “materieellt”, i motsats till något “relativt” eller
16 “socialt konstruerat”. Vi uppfattar det som att motionärerna vill applicera en form av marxistisk materialism
17 på vår förståelse av kön och genus, där kön är strikt ‘materieellt’ och genus strikt ‘tankemässigt’. Detta
18 menar vi döljer det förhållandevis komplexa samspelet mellan kön och genus. Programkommittén vill göra
19 tydligt att försök att överföra marxistiska tankeverktyg till en feministisk analys sällan leder någon vart,
20 varken historiskt eller i nutid. Vi menar att det vore olyckligt att dra den typen av slutsatser eftersom
21 marxistiska begrepp inte är utvecklade för att översättas till analyser inom feministisk teoribildning.

22
23 I sin andra att-sats vill motionärerna till PP7 ersätta “könsuppdelningen” med “genusuppdelningen” i
24 meningen: “Den som inte följer sitt tilldelade genus utgör ett hot mot den strukturella, binära
25 könsuppdelningen och synen på manliga och kvinnliga egenskaper som biologiskt grundade.”.
26 Programkommittén vill vara tydliga att det är just könsuppdelningen vi menar här. Det är den binära
27 uppdelningen i kön som vi menar hotas. Baserat på det kön man föds med tilldelas man ett genus. Det går
28 alltså inte att särskilja genus från kön i den mån motionärerna verkar mena eftersom de är avhängiga av
29 varandra. När motionärerna i sin tredje att-sats vill byta ut “kön” mot “genus” i meningen “För att bryta
30 förtrycket måste den binära uppdelningen av kön och den strukturella maktordningen upphävas.” menar
31 programkommittén att det snarare verkar vara motionärerna som blandar ihop begreppen. Vi vill därför
32 göra ett förtydligande och lägga till genus efter kön i meningen för att motverka framtida missförstånd.

33
34 *Programkommittén föreslår kongressen:*

35 **att** avslå PP7s första och andra att-sats

36 **att** i programkommitténs förslag till ändringar sida 3 rad 23 efter “kön och” lägga till “genus samt” och
37 därmed anse PP7s tredje att-sats besvarad

38 39 **PP8 - Behåll hbtq – utveckla stycket om trans**

40 Den här motionen föreslår en ny version av det stycke som nu heter “Transkamp”, samt en strykning från
41 stycket “Kön och genus”. Den här motionen behandlar alltså samma delar som programkommitténs förslag
42 “1. Förtrycket mot hbtq-personers rätta plats i programmet” och bör ses som ett alternativ till detta. Jag vill
43 alltså att kongressen avslår programkommitténs förslag och bifaller min motion istället.

44
45 Jag börjar med att förklara varför jag vill avslå programkommittén. Sedan kommer jag att gå igenom var
46 och en av mina att-satser.

47
48 I brödtexten till motionen “Bevara hbtq – utveckla stycket om sexualitet” har jag förklarat en övergripande
49 kritik av programkommitténs förslag, med fokus på det otillgängliga språket och sammanblandningen av
50 kvinnoförtryck och hbtq-förtryck. Jag argumenterade även för vikten av att behålla rubriken “Förtryck mot
51 hbtq-personer”. Jag kommer inte att upprepa särskilt mycket av det.

1
2 Programkommittén har gett en ganska bra förklaring av transpersoners relation till genusdualismen, tycker
3 jag. Däremot är hela deras stycke för abstrakt för att vara användbart i utformandet av transkamp. Förutom
4 ett inpass om tredje juridiskt kön, lyckas programkommittén bara förklara hur transpersoner gynnas av
5 feministisk kamp. Jag håller med om att transkampen och den feministiska kampen bör ha samma slutmål
6 (krossa könsmaktsordningen), men vägen dit är lång och på den vägen kommer man möta olika hinder,
7 olika typer av motstånd och behöva olika strategier. Det kräver att principprogrammet kan beskriva
8 situationen för transpersoner som grupp på både ett abstrakt och konkret plan. Meningen “Ung Vänster ser
9 införandet av ett tredje juridiskt kön som ett viktigt steg på vägen för att öka transpersoners rättigheter”
10 fyller inte den funktionen. Det är ett krav som är mer sakpolitiskt än principiellt, och som redan behandlas
11 i andra program.

12
13 • Vad vill jag?

14 Jag vill ha kvar rubriken “förtryck av hbtq-personer” eftersom jag tycker att hbtq-förtryck (i det här fallet
15 transfobi) uttrycker sig på specifika sätt som skiljer det från kvinnoförtryck. Även om båda grundar sig i
16 könsmaktsordningen måste hbtq-förtryck delvis analyseras och bemötas separat. Kamperna delar
17 långsiktiga mål men på kort sikt har grupperna delvis olika intressen och möter olika former av motstånd
18 (obs: olika är inte samma sak som motstridiga).

19
20 Jag vill ersätta det nuvarande stycket om transkamp från 2023 års principprogram med ett helt nytt stycke,
21 som är längre och mer fördjupat samt tar in begrepp och analyser från hbtq-politiska programmet. Här
22 beskriver jag likheten mellan transpersoner och cispersoner som bryter mot genusdualismen, men betonar
23 också skillnaden. Det är en viktig skillnad eftersom den gör vissa frågor till just transfrågor snarare än
24 genus-/kvinno-/feministiska frågor. Till exempel: även om alla transpersoner inte vill genomgå
25 könsbekräftande vård, är frågan om tillgång till könsbekräftande vård något som nästan uteslutande rör
26 transpersoner.

27
28 • Förklaring till mina att-satser

29 Att-sats 1: Under rubriken “Kön och genus” finns ett stycke om hur förtryck av transpersoner hänger ihop
30 med könsmaktsordningen. Jag anser att en sådan analys passar bättre i en del av programmet som specifikt
31 handlar om transfrågor, och att mitt förslag i att-sats 3 rymmer den analysen.

32
33 Att-sats 2: Styckena handlar inte om kampen eller rörelsen utan om strukturer och förtryck. Därför anser
34 jag att “Trans och könsidentitet” är en bättre rubrik än “Transkamp”.

35
36 Att-sats 3: Jag vill byta ut den nuvarande texten om trans mot ett nytt stycke, som är längre och mer
37 fördjupat. Jag vill knyta an till könsmaktsordningen och genusdualismen, samt förklara hur dessa strukturer
38 påverkar transpersoner specifikt. Här tycker jag att det är viktigt att inte klumpa ihop transpersoner med
39 alla cispersoner som mer eller mindre bryter mot genusdualismen.

40
41 Jag vill föra in begreppet transfobi, som används i hbtq-politiska programmet, och analysera hur transfobi
42 kan se olika ut, samt transpersoners relation till homofobi. Analysen är till stor del inspirerad av hbtq-
43 politiska programmet som antogs 2024.

44
45 *Jag yrkar*

- 46 1. **att** i principprogrammet på s. 19 rad 25-33 stryka stycket
- 47 2. **att** i principprogrammet på s. 22 rad 31 ersätta rubriken med “Trans och könsidentitet”
- 48 3. **att** i principprogrammet från s. 22 rad 32 till s. 23 rad 4 ersätta all text med följande:
49 “Även det förtryck som transpersoner möter har sin grund i könsmaktsordningen. Alla som bryter
50 mot normer om könsuttryck utmanar genusdualismen och synen på manliga och kvinnliga
51 egenskaper som biologiskt grundade. Transpersoner utmanar dock detta på ett betydligt mer

1 konkret och varaktigt sätt än cispersoner med könsöverskridande uttryck, och riskerar att straffas
2 av samhället oavsett om deras könsuttryck följer deras könsidentitet eller inte. Det leder till att
3 transpersoner drabbas av hårdare repression och ett delvis annorlunda förtryck. Förtrycket som
4 transpersoner möter måste förstås som ett eget förtryck utifrån könsmaktsordningen som struktur.

5
6 Transfobi är den struktur som bestraffar transpersoner och i viss mån andra personer med
7 könsöverskridande uttryck. Transfobi kan ta sig uttryck som hat, hot, misstänkliggörande och våld,
8 såväl som bristande vård och lagar som försvårar för transpersoner. Transpersoner är inte en
9 homogen grupp, och transfobi kan se olika ut beroende på vem den riktas mot och hur den
10 samverkar med könsmaktsordningen. Transfobi och homofobi är inte alltid tydligt avskiljbara, och
11 transpersoner som själva ser sig som heterosexuella kan drabbas av homofobi för att de på grund
12 av sitt könsuttryck antas vara homo- eller bisexuella.

13
14 För att förbättra transpersoners situation är rätten till den egna kroppen central. Att nekas möjlighet
15 till vård kan leda till svåra konsekvenser fysiskt, psykiskt och socialt. Det är dock enbart genom
16 könsmaktsordningens upplösande som förtrycket mot transpersoner kan upphävas helt och hållet.”

17
18 *Hedvig Halldenius, Ung Vänster Östra Malmö*

19
20 *Programkommitténs svar till PP8 kommer efter PP10*

21
22 **PP9 - Kvinnokroppens intvingade i icke-existensen och passiviteten är ett uttryck för det**
23 **sexualiserade våldet**

24
25 **Syfte**

26 Vi menar att det i principprogrammet och i vår förståelse av det sexualiserade våldet saknas en analys om
27 kroppsideal och den kroppsliga kontrollen över kvinnokroppen. Vi måste kunna politisera gemensamma
28 upplevelser av att vara kvinna och lyfta upplevelser från en individnivå till det strukturella, och vi menar
29 att vi i nuläget inte har en tillräckligt bra teoretisk grund för att göra det när det kommer till kropps- och
30 skönhetsideal, ideal som i sin mest konkreta form tvingar kvinnokroppen till ickeexistens genom att ständigt
31 kräva annat av dess utseende och sätta kvinnor i direkt livsfara genom operationer eller ätstörningar.

32
33 Eftersom de bästa begreppen vi har för att beskriva detta är ideal och normer avskrivs dessa ofta i sin
34 egenexistens och vi upplever att vi generellt i Ung Vänster varit lite väl snabba med att i jakten på något
35 materiellt att fästa detta i tillskriver kapitalismen materiell status, det vill säga att vi pratar om exempelvis
36 kroppsideal, ätstörningar, skönhetsoperationer som en konsekvens av kapitalismens vilja att tjäna pengar
37 på kvinnors kroppar. Även om detta inte är osant och kapitalismen och könsmaktsordningen i denna fråga
38 tydligt är samverkande menar vi att teorin måste utvecklas och idealen i sig måste betraktas som ett uttryck
39 för det sexualiserade våldet, där kvinnors kroppar kontrolleras i sin objektsstatus, inte bara för att
40 kapitalismen ska tjäna pengar, utan även i direkt upprätthållande syfte för könsmaktsordningen.

41
42 I principprogrammet finns i nuläget endast en kort skrivning om hur kvinnors kroppar framställs utifrån den
43 manliga blicken genom reklam, media och pornografi och hur detta i sin tur skapar föreställningar om hur
44 kvinnokroppen ska ta sig uttryck. Skrivningen i sig är korrekt, men ingår i en del om rätten till den egna
45 sexualiteten, skrivningen diskuterar alltså endast denna del av kvinnokroppens objektifiering utifrån den
46 manliga sexualiteten som norm. Vi menar att vi måste kunna diskutera detta i bredare termer och utveckla
47 hur denna syn på kvinnokroppen påverkar hela våra liv, inte endast sexualiteten. Vi menar att detta är så
48 pass grundläggande i alla kvinnors liv att vi måste belysa det som en kollektiv upplevelse som i sedan tur
49 kan politiseras. Att kvinnokroppen är den som ska svältas till icke-existens, inte synas eller höras, att unga
50 tjejer är de som lär sig hata det kvinnliga i sina kroppar, önskar behålla en mer flicklik kropp och avstanna
51 en pubertal utveckling, det måste ses som våldsamma uttryck för könsmaktsordningen. Det internaliserade

1 hatet mot våra kroppar får det att framstå som ett individuellt problem eller tillstånd men är ett
2 våldsutsövande, ett sätt att upprätthålla kontroll. Därför menar vi att det inte räcker, som det i nuläget ser
3 ut, några meningar om det i ett längre stycke om sexualitet. Det räcker inte heller med ett nytt stycke som
4 lyfter detta, utan vi måste förstå kroppskontrollen som en del av det sexualiserade våldet och beskriva det i
5 dessa termer.

6
7 Att föra in en sådan skrivning som vi föreslår i principprogrammet hoppas vi, utöver att det breddar vår
8 förståelse för det sexualiserade våldet, även på längre sikt kan leda till att vi med bättre teoretisk grund kan
9 aktualisera och politisera dessa frågor. Vi upplever att den feministiska rörelsen generellt, och där är vi
10 inget undantag, är otroligt dåliga på att prata om och politisera kroppshat och ätstörningar. Detta trots att
11 det är en så central del av kvinnskapet att det knappt finns någon kvinna som aldrig i sitt liv haft osunda
12 beteenden kring mat och kroppen. Feminismen samlar de erfarenheter vi har trott att vi burit ensamma till
13 något kollektivt som vi gemensamt kan kämpa emot, men här finns en uppenbar lucka i såväl teori som
14 praktik. När vi pratar om aktuella frågor, som exempelvis skönhetsoperationer och skönhetskliniker som
15 gjorts de senaste månaderna på förbundets Instagram, måste vi ha en gemensam teoretisk grundförståelse
16 om hur detta inte bara bottnar i kapitalismen, men inte heller i ett ospecificerat kvinnohat där kvinnokroppen
17 är en till allmän beskådan, utan hur detta är en del av ett större system och mönster.

18
19 Den kroppskontroll vi vill prata om handlar om ideal och normer, det finns en bredd i vad som innefattas
20 och vi menar att det handlar om allt från smink, allt yngre tjejers skönhets”intresse”, till skönhetsingrepp
21 och ätstörningar. Låt oss prata om de två senare för att tydligt kunna konkretisera. Vi kan dela upp dessa
22 fenomen i två orsaksled. Delvis handlar det om det som redan finns inskrivet i principprogrammet och vi
23 oftast refererar till, kvinnokroppens objektstatus, en kropp som finns till för män och ska anpassas och
24 modifieras till att passa in i en viss form som ses som vacker och tillfredsställande. Men vi menar att det
25 även finns en konkret del i detta, där själva akten av kroppsmodifiering är en våldsutövning i sig. Det
26 handlar om att kroppen ska försvagas, den ska vara liten, passiv och sakna agens. Den passiva, nästan
27 livlösa, kvinnokroppen är ofarlig och i dess grävsta form är detta vad idealen gör med våra kroppar.
28 Detsamma gäller skönhetsingrepp, vi ska inte bara se ut på ett särskilt sätt för att det ses som det vackra,
29 när alla kvinnor stöps i samma form suddas individualiteten ut, däri personligheten, agensen,
30 dynamiskheten. Det är ett våldsamt intvingande i en objektsstatus där alla kvinnor bär samma ansikte. Det
31 handlar alltså inte bara om att passa den manliga blicken, för i processen tynar egenjaget bort. “Ideal” låter
32 ofarligt och okonkret, men det finns flera exempel på hur detta genom historien använts för att med våld
33 skapa den kvinna som uppfyller detta. Ett än mer konkret exempel är den tusenåriga kinesiska traditionen
34 fotbindning, där små fötter var ett tecken på elegans och rikedom och en markör för kvinnlig skönhet. För
35 att uppnå detta bands flickors fötter så hårt att flickorna i många fall knappt kunde gå. Här ser vi alltså ett
36 tydligt samband mellan kvinnans inskränkta position och ett ideal som återspeglar detta. Kvinnan ska inte
37 ska synas eller ta plats utan göras liten och elegant, hennes kropp modifieras med våldsamma metoder för
38 att passa detta. Likt annat våld kan vi se hur detta är en skala som innefattar flera olika nivåer. Det går att
39 teoretisera kring i evighet, men en grund för att vi ska kunna göra det är en utveckling av teoretiseringen i
40 principprogrammet.

41 42 **Struktur**

43 Vår motion behandlar texten under rubriken “Makten över kvinnors kroppar” på s.19-21. Den är inte en
44 helhetsrevidering av stycket utan behåller i princip alla skrivningar. För att få in det stycke vi motionerar
45 på och fortfarande följa en röd tråd ser vi dock att det krävs en viss omorganisering i textens ordning, därför
46 har vi formulerat yrkandet i en samlad att-sats, vilket vi hoppas gör det enklare att förstå den helhet vi vill
47 skapa. Läs gärna de två förslagen bredvid varandra för att tydligare förstå vårt ändringsförslag.
48 Sammanfattningsvis är det två större förändringar vi vill göra: det enda handlar om att föra in ett nytt stycke
49 som rör den kroppskontroll som tar sig uttryck genom normer och ideal, en skönhets- och kroppsfixering
50 som leder till direkta kroppsliga ingrepp, under delen om sexualiserat våld. Till detta hör även en mindre
51 förändring i den mening som beskriver sexualiserat våld där vi vill inkludera några exempel på detta tema.

1 Detta rör det innehållsmässiga. Vad gäller strukturen vill vi lägga om den så att vi inleder med en
2 beskrivning av sexualiserat våld, djupdyker i det genom beskrivningar av mäns våld i nära relation och
3 normaliseringsprocess (redan existerande stycken, där vi inkluderat det ändringsförslag PK lagt), därefter
4 vårt nya stycke (stycke 5), därefter delen om makten över sexualiteten och reproduktionen (existerande
5 stycken, som nu ligger först). Vi menar att detta ger en tydligare röd tråd och att vår beskrivning av det
6 sexualiserade våldets olika delar i sin tur gör det enklare att ta sig an skrivningarna om kontrollen av
7 reproduktionen och sexualiteten, delar som kort nämner kroppsideal i media och reklam. Alla stycken
8 förutom det inledande om sexualiserat våld förblir alltså desamma, dock i annan ordning och med vårt nya
9 stycke som tillägg. I vissa fall, t.ex inledningen, har även kortare meningar bytt plats i vårt förslag.

10
11 *Vi yrkar*

12 **att** ändra texten på s. 19 rad 35 till s. 21 rad 12 till följande:

13
14 **“Makten över kvinnors kroppar**

15 En bärande del av upprätthållandet av könsmaktsordningen är mäns makt över kvinnors kroppar.
16 Rätten till den egna sexualiteten och kampen för kvinnors rätt till sina egna kroppar är därför en
17 central fråga för oss som feminister.

18
19 Det sexualiserade våldet är ett av könsmaktsordningens mest brutala uttryck. Det är det våld som
20 män utövar mot kvinnor just för att de är kvinnor. Våldet är komplext och tar sig många uttryck.
21 Det omfattar allt från blickar, sexualisering av kvinnokroppen, ätstörningar, våldtäkt, misshandel
22 och könsstymtning till pornograf, prostitution och trafficking. Det underliggande hotet om
23 sexualiserat våld leder till en omfattande vardagsrädsla och tjejer och kvinnor tvingas att begränsa
24 sina liv för att känna sig trygga. Det underliggande hotet innebär i praktiken att alla män är
25 potentiella förövare.

26
27 Det våld som män utövar mot kvinnor som de har en nära relation till är inte som vilket våld som
28 helst. Det är ett systematiskt förtryck som utövas av någon som står en nära. Det kan vara en pappa,
29 en partner, en kompis eller en bror. Det kan utövas av en eller flera personer men det grundläggande
30 är att det är män som utövar det mot kvinnor. Våldet kan vara fysiskt, psykiskt, sexuellt, ekonomiskt
31 och materiellt.

32
33 Normaliseringsprocessen är en grundläggande beståndsdel i våld i nära relationer. Genom en
34 långsam upptrappning av våldet begränsas kvinnans livsutrymme. Balansgången mellan
35 kärleksfulla och våldsamma perioder är avgörande för att upprätthålla relationen. Växlingen mellan
36 perioderna är avgörande för att upprätthålla relationen och försvårar många gånger för kvinnan att
37 lämna den destruktiva relationen. Våld i hederns namn är ett uttryck för könsmaktsordningen där
38 det sexualiserade våldet utövas av den närmsta familjen. Våldet normaliseras för alla i familjen och
39 sker redan från barndomen. En viktig aspekt av våld i hederns namn är dess kollektiva karaktär.
40 Det är ett våld som utövas och upprätthålls av familjen.

41
42 Mäns kontroll över kvinnor tar sig även i uttryck i ideal och krav riktade mot kvinnokroppen. Detta
43 resulterar i psykisk ohälsa, skönhetsoperationer och ätstörningar. Från ung ålder lärs kvinnor att
44 utseende är en central del av ens existens och någonting som alltid kan förbättras. Kroppshatet är
45 integrerat i kvinnoskapet, samtidigt framställs ätstörningar som extremfall och den enskildes
46 problem, snarare än det våldsutövande det är. De kroppsideal som föreligger för kvinnor speglar
47 hennes underordnade position och tvingar in kvinnokroppen i passivitet och objektstatus. Det sker
48 såväl genom konkret modifiering av kroppen som den ständiga medvetenheten om det egna
49 utseendet. Det som motiveras med det individuella valet är i själva verket det motsatta, strikta ideal
50 kring kvinnokroppen skapar en upphöjd kvinnokropp där individualitet och egenhet inte har någon
51 plats. Kvinnokroppen underordnas och kontrolleras i sin objektstatus, den inskränks i hur den får

1 se ut och fungera: den ska vara passiv, svag och sakna agens. Makten över kvinnokroppen ligger
2 aldrig hos henne själv utan bestäms av mannens våld och kontroll.

3
4 Synen på kvinnors sexualitet och exploatering av kvinnors och tjejjers kroppar har varit och är
5 centrala element i mäns strukturella överordning. Det påverkar vår syn på allt från sex och relationer
6 till retuschering av reklam och en allt mer sexualiserad och pornofierad populärkultur. Genom
7 reklam, media och inte minst pornografi skapas föreställningar om hur kvinnors kroppar och
8 sexualitet ska ta sig uttryck. Kvinnors kroppar och sexualitet framställs ofta utifrån den manliga
9 blicken utan egenvärde.

10
11 I dagens samhälle är mäns sexualitet norm. Män tenderar att ses som aktörer medan kvinnor görs
12 till objekt. Den heterosexuella relationen är tillsammans med kärnfamiljen det rådande idealet för
13 hur vi ska leva våra liv. Reprokönandet, alltså synen på att kvinnor vill bli mammor och
14 upprätthållandet av normen att kvinnor har barn, är avgörande för upprätthållandet av kärnfamiljen.
15 Det reproducerar bilden av att kvinnors primära uppgift i livet är att bära och föda barn.
16 Surrogatmödraskap och prostitution är två sidor av samma mynt där kvinnors kroppar exploateras
17 för mäns behov och njutning. Vi är emot alla former av surrogatmödraskap och vi står bakom den
18 svenska sexköplagstiftningen.

19
20 Makten över sin egen kropp är grundläggande i kampen för sexuell frigörelse. Rätten till
21 preventivmedel och fri abort är avgörande för att kunna skilja sexualiteten från reproduktionen och
22 kunna ta tillbaka makten över sin egen kropp. Att kunna göra abort innebär rätten att säga nej till
23 att bli förälder mot sin vilja och rätten att välja vilket liv man vill leva. Aborträtten är därför
24 avgörande för rätten till den egna kroppen men den innebär även en garanti för att kvinnor inte ska
25 riskera sina liv i samband med illegala aborter. Vi ser rätten till fri abort som en grundläggande del
26 av sjukvården och står upp för alla kvinnors rätt att själva bestämma över sina kroppar.”

27
28 *Hedvig Wärngård, Ung Vänster Hägersten-Skärholmen, Clara Siveland, Ung Vänster Södermalm*

29 30 **Programkommitténs svar till PP9:**

31 Motionärerna till PP9 vill dels ändra om ordningen under rubriken ”Makten över kvinnors kroppar” och
32 dels föra in nya skrivningar om kroppsideal. De menar att programmet saknar en analys av kroppsideal och
33 den kroppsliga kontrollen över kvinnans kropp. Programkommittén håller inte med motionärerna, varken
34 om strukturen på stycket eller att de nya skrivningar som motionärerna vill föra in bidrar till en mer
35 fördjupad analys.

36
37 Programkommittén vill inleda med att redogöra för strukturen för delen ”Makten över kvinnors kroppar”
38 eftersom det finns väl avvägda skäl till textens uppbyggnad som försvinner med motionärernas förslag. Det
39 första stycket är en kort inledning som redogör för hur kroppen är en essentiell del av förståelsen för
40 könsmaktsordningens förtryck. Här beskrivs inledande hur kvinnor, kvinnors kroppar och kvinnors
41 sexualitet alltid konstrueras i förhållande till mäns dito och hur det genomsyrar och präglar hela samhället.
42 Därefter följer det andra stycket som beskriver hur manlig sexualitet är norm och hur heterosexualiteten
43 tillsammans med normen om tvåsamhet reproducerar en förväntan på kvinnor som barnaföderskor och
44 mammor. Här lyfts korta, principiella ställningstaganden om den svenska sexköpslagen och
45 surrogatmödraskap som är mer utvecklade i det feministiska programmet. Det tredje stycket beskriver rätten
46 till sin egen kropp och makten över sin sexualitet. Även här återfinns ett principiellt ställningstagande om
47 fri abort som utvecklas mer i det feministiska programmet. Stycke fyra, fem och sex beskriver vår förståelse
48 för det sexualiserade våldet. Det första stycket om sexualiserat våld beskriver komplexiteten i ett brett våld
49 som genomsyrar alla delar av samhället. Det efterföljande stycket beskriver det våld som sker i nära
50 relationer och skrivningarna är centrala för att särskilja våldet i nära relationer från annat våld. Därefter
51 följer det sista stycket under rubriken ”Makten över kvinnors kroppar” som beskriver hur våldet

1 normaliseras för att upprätthålla relationen och isolera kvinnan. Här beskrivs också hur våld i hederns namn
2 är en del av det sexualiserade våldet med familjen som kollektiv förövare.

3
4 Vi menar att det finns en viktig pedagogisk poäng i att de inledande resonemangen beskriver mäns
5 strukturella överordning, sexualitet och rätten att bestämma över sin egen kropp eftersom skrivningarna om
6 sexualiserat våld bygger vidare på det. Med motionärernas förändringar försvinner den uppbyggnaden som
7 vi menar är central. Motionärerna vill lägga skrivningar om sexualiserat våld först i texten för att därefter
8 lägga in ett nytt stycke om mäns kontroll över kvinnokroppen genom ideal för att därefter beskriva
9 sexualitet, mannen som norm och låta skrivningar om sexuell frigörelse avsluta texten. Vi instämmer helt i
10 motionärernas uppmaning om att lägga texterna bredvid varandra. Programkommittén har läst texterna
11 bredvid varandra och landar i slutsatsen att den uppbyggnad som återfinns i det nuvarande programmet
12 både är tydlig och har en väl genomtänkt tanke där styckena bygger på varandra. Vi menar att analysen av
13 sexualitet och kvinnokroppen som strukturellt underordnad är grundläggande för vår analys av sexualiserat
14 våld. Programkommittén har svårt att se fördelar med motionärernas upplägg förutom att det enligt
15 motionärerna passar bättre med det stycke de vill föra in.

16
17 Motionärerna argumenterar i sin brödtext för att skönhetsideal och kroppskontroll bör ses som en del av det
18 sexualiserade våldet. Programkommittén håller inte med om analysen som förs fram. Vi menar att vi här
19 måste skilja på vad vi menar med skönhetsideal, kroppskontroll och kroppsmodifiering och de inte går att
20 särskilja från sin kontext. I vissa fall kan dessa fenomen vara uttryck för sexualiserat våld till exempel när
21 det kommer till könsstympningar eller som ett medel för kontroll i nära relation och en förlängning av det
22 psykiska våldet. Skönhetsideal förmedlas även i sammanhang där kvinnors kroppar sexualiseras och görs
23 till objekt. Det är dock inte samma sak som att skönhetsideal är en del av det sexualiserade våldet. Det finns
24 ingen koppling mellan ätstörningar och vardagsrädsla. I motionärernas andra stycke vill de föra in
25 ätstörningar i en uppräkningslista av uttryck för sexualiserat våld. En viktig skillnad mellan de andra uttrycken
26 som listas och ätstörningar är att de görs mot en av någon annan. Det är inte något som man gör mot sig
27 själv, vilket ätstörningar faktiskt är oavsett hur mycket de är en produkt av samhällets skeva ideal och
28 könsmaktsordningens maktförhållanden. På samma sätt är det konkreta exemplet motionärerna tar upp om
29 hur man historiskt bundit flickors fötter något som görs mot dem av någon annan. Det skiljer sig från andra
30 företeelser som motionärerna nämner där kvinnor själva är aktörerna. Skönhetsideal är djup skadliga men
31 de är främst en konsekvens av genus, hur vi förväntas "göra kön". Det är också starkt kopplade till såväl
32 kapitalismen som rasismen och vad som ses som eftersträvt form och förändras i samklang med
33 könsmaktsordningens utveckling, ekonomiska förändringar och rasistiska strukturer. Det är också utifrån
34 förståelsen av skönhetsideal som starkt kopplade till rasistiska strukturer och kulturellt färgade som vi
35 vänder oss emot en beskrivning av skönhetsideal och kroppshat som kollektiva erfarenheter i
36 "kvinnoskapet". Programkommittén menar att den typen av beskrivningar förminska kvinnor till en
37 homogen grupp där könsmaktsordningens komplexitet och olika gruppers erfarenheter riskerar att
38 osynliggöras.

39
40 Det leder oss in på det stycke som motionärerna vill föra in i principprogrammet. De nya skrivningarna
41 berör framförallt ideal, kroppshat och modifiering av kvinnokroppen. Motionärerna vill lägga till
42 skrivningar som de menar fördjupar analysen av sexualiserat våld genom att beskriva kroppskontroll som
43 en del av det sexualiserade våldet. Programkommittén förstår vad motionärerna eftersöker men håller inte
44 med om analysen i brödtexten. Vi menar att det redan finns skrivningar om det här, dock i betydligt kortare
45 utförande, i det inledande stycket under rubriken. Den typen av mer utvecklade resonemang om
46 skönhetsideal som motionärerna efterfrågar återfinns också i flera delar av det feministiska programmet
47 som antogs av kongressen 2021. Där beskrivs på flera ställen skönhetsideal, massmedia, sexualisering och
48 kommersialisering av kvinnokroppen, reklam, psykisk ohälsa och ätstörningar i förhållande till varandra
49 och i relation till den egna kroppen och till samhället i stort. Vi menar att det stycke som motionärerna vill
50 lägga till inte bidrar till en djupare analys utan snarare gör texten längre. Programkommittén menar att en
51 analys inte blir djupare för att texten är längre.

1
2 Motionärerna menar att deras tillägg möjliggör djupare och mer teoretiska analyser av skönhetsoperationer,
3 ideal och de ständigt föränderliga normerna för hur kvinnokroppen ska se ut. Programkommittén hävdar att
4 den analysen går att göra utifrån de skrivningar som finns i principprogrammet och det feministiska
5 programmet i dagsläget. Bara för att det inte står uttalat att skönhetsoperationer och plastikkirurgiska
6 kliniker återskapar ideal och spår på konstruerade skönhetsnormer så innebär det inte att analysen inte går
7 att göra. Programkommittén menar att det, utifrån skrivningarna som finns i dagsläget, går att både dra
8 slutsatserna och lägga de politiska förslagen.

9
10 Programkommittén vill också lyfta ett varningens finger för att den här typen av debatt lätt blir
11 skuldbeläggande och tar ifrån kvinnor sin agens. Vi är alla produkter av den könsmaktsordning vi lever i
12 och formas därefter. Det betyder inte på något sätt att huruvida man väljer att sminka sig, raka benen eller
13 operera bröstet gör en till en bättre eller sämre feminist eller mer eller mindre ett offer för
14 könsmaktsordningen. Programkommittén tycker att det är bra att vi har lämnat 90-talet bakom oss och vill
15 redan innan debatten är igång tydligt markera att diskussionen rör samhällsnivå och inte individnivå.
16 Individer har rätt att göra vad de vill med sina kroppar utan att det påstås att de går könsmaktsordningens
17 ärenden. Med det sagt ser vi fram emot en givande och intressant debatt!

18
19 *Programkommittén föreslår kongressen:*

20 **att** avslå PP9

21
22 **PP10 - Behåll hbtq – utveckla stycket om sexualitet**

23 Den här motionen föreslår en revidering av delar av det stycke som nu heter “Kamp för sexuell
24 likaberättigande”, samt ett litet tillägg i “Makten över kvinnors kroppar”. Den här motionen behandlar alltså
25 samma delar som programkommitténs förslag “1. Förtrycket mot hbtq-personers rätta plats i programmet”
26 och bör ses som ett alternativ till detta. Jag vill alltså att kongressen avslår programkommitténs förslag och
27 bifaller min motion istället.

28
29 Jag börjar med att förklara varför jag vill avslå programkommittén. Sedan kommer jag att gå igenom var
30 och en av mina att-satser.

31
32 1. Språket är otillgängligt

33 En styrka i det nuvarande principprogrammet är att det klarar att hantera en stor begreppsapparat men
34 samtidigt ha ett rakt, tydligt och relativt tillgängligt språk. Programkommitténs förslag på text till rubrikerna
35 Kön och genus, Sexualitet samt Könsidentitet är skrivna med ett språk som är väldigt akademiskt och i min
36 mening onödigt komplicerat. En mening som “Stabiliteten i genussystemet vilar på det dualistiska
37 förhållandet, där vardera genus definieras utifrån det andra och som varandras motsats” kräver mycket av
38 läsaren och är svår att förstå om man inte är van vid att läsa akademisk text – även om man vet vad varje
39 ord för sig självt betyder.

40
41 Tillgänglighet är interndemokrati. Att vårt principprogram är begripligt är viktigt. Vi kan inte förvänta oss
42 av våra medlemmar att ställa sig bakom ett program som de inte har en chans att förstå. Dessutom kan vi
43 inte vänta oss en levande debatt om Ung Vänsters principer, om våra principer är så här dunkelt
44 formulerade. Vi utformar våra krav efter våra principer. Vi kommer att hänvisa till PP när vi argumenterar
45 för beskrivningar och begreppsval i andra program, när vi gör strategiska avvägningar, när vi formulerar
46 våra utåtriktade budskap, och då måste vi ha en gemensam förståelse för vad som står i texten och vad det
47 har för relevans. Det är helt omöjligt om bara den lilla minoritet som har mest förförståelse kan läsa
48 principprogrammet.

49
50 0. Hbtq-förtryck och kvinnoförtryck klumpas ihop

1 Programkommittén vill inte ha kvar rubriken “förtryck mot hbtq-personer”. Istället vill de lägga till ett
2 stycke om sexualitet och ett om könsidentitet. Eftersom den här motionen handlar om sexualitet kommer
3 jag att fokusera på det stycket. Här läggs betoningen på hur könsmaktsordningen skapar idéer om sexualitet
4 – dels förväntningar på manlig och kvinnlig sexualitet, dels förtryck av icke-heterosexuell sexualitet. I ett
5 abstrakt resonemang är det rimligt att knyta samman detta. Men i verkligheten upplevs de nog som ganska
6 separata företeelser med olika konsekvenser.

- 7 • Idéer om manlig och kvinnlig sexualitet reproduceras (kanske främst) i media, i porren och i
8 uppfostran av tjejer och killar. Mäns sexualitet ses som aktiv och dominant, kvinnors som passiv
9 och underlägsen. Därmed tillåts män förtrycka kvinnor (oavsett sexuell läggning) sexuellt. Sexuellt
10 våld, prostitution, osv rättfärdigas genom dessa idéer.
- 11 • Förtryck av icke-heterosexuell sexualitet kan ske mer eller mindre uttalat. I många länder sker det
12 genom konkreta förbud i lagen. I Sverige har sådana förbud avskaffats, men påverkar delvis
13 fortfarande hur förtrycket ser ut. Förtrycket riktas mot icke-heterosexuella och handlar i grunden
14 om att samkönad sexualitet inte ska få finnas.

15
16 Det finns såklart en växelverkan. Homofobiskt våld mot lesbiska kan ha inslag av sexualiserat våld och
17 lesbiskt sex exploateras för mäns njutning i porren. Samhällets syn på bögar påverkas av samhällets syn på
18 manlig och kvinnlig sexualitet. Osv. Men skillnaden är vilka som drabbas och hur, vilka politiska subjekt
19 som formas. Detta är en viktig skillnad om man vill kämpa mot både kvinnoförtrycket och förtrycket av
20 hbtq-personer. Hbtq-förtryck har sin grund i könsmaktsordningen och samverkar med kvinnoförtryck, men
21 måste behandlas som ett separat förtryck för att kunna bekämpas. När hbtq-förtryck och kvinnoförtryck
22 måste trängas under samma rubriker, riskerar hbtq-personer som förtryckt grupp, politiskt subjekt och
23 politisk kraft att osynliggöras.

- 24 • Vad vill jag?

25 Jag vill ha kvar rubriken “förtryck av hbtq-personer” eftersom jag tycker att hbtq-förtryck uttrycker sig på
26 specifika sätt som skiljer det från kvinnoförtryck. Även om båda grundar sig i könsmaktsordningen måste
27 hbtq-förtryck delvis analyseras och bemötas separat. Kamperna delar långsiktiga mål men på kort sikt har
28 grupperna delvis olika intressen och möter olika former av motstånd (obs: olika är inte samma sak som
29 motstridiga).

30
31 För att kunna tala tydligt om samkönad sexualitet använder jag begreppet “sexuell läggning”. Jag ser sexuell
32 läggning som något mer specifikt än sexualitet. Det är ett etablerat ord som handlar om vilket kön man är
33 sexuellt attraherad till. Jag menar inte att sexuell läggning är något essentiellt – inte mer än kön och genus
34 är det. Men vi måste kunna tala om kategorier som inte är essentiella.

- 35 • Förklaring till mina att-satser

36 Att-sats 1: Jag tycker att programkommitténs poäng om synen på kvinnlig respektive manlig sexualitet är
37 bra, men vill placera den under “Makten över kvinnors kroppar” eftersom det är vad det handlar om. Genom
38 att nämna att synen på manlig och kvinnlig sexualitet återskapas i media och kultur, blir det mer specifikt
39 och lättare att väga in i en feministisk analys av samhället. Visst är det lite av en förenkling, men det är
40 smällar man får ta när man vill föra ner analysen på jorden.

41
42 Att-sats 2: Här vill jag lägga till ett stycke om relationen mellan könsmaktsordningen, kvinnoförtryck och
43 hbtq-förtryck. Jag tycker att mitt stycke förklarar både hur förtrycken hänger ihop genom
44 könsmaktsordningen och genusdualismen, och hur de uttrycker sig på olika sätt. Stycket ger dessutom en
45 kontext till varför dispositionen ser ut som den gör.

46
47 Att-sats 3: Jag vill ändra en rubrik från “Kamp för sexuell likaberättigande” till “Sexualitet och sexuell
48 läggning”. Dels är “sexuellt likaberättigande” ett ganska vagt begrepp som nog låter gammalmodigt i

1 mångas öron. Dels handlar stycket inte direkt om kamp, utan om sexualitet och sexuell läggning. Därför
2 bör detta vara rubriken.

3
4 Att-sats 4 ändrar de allra första meningarna i stycket om sexualitet. Syftet är att förtydliga både kopplingen
5 till könsmaktsordningen, och samtidigt hur samhällets syn på sexualitet tar sig uttryck i olika former av
6 förtryck. Precis som programkommittén använder jag begreppen heteronorm och tvåsamhetsnorm och
7 förklarar dem. Båda begreppen finns i 2023 års principprogram, men används inte lika systematiskt och
8 inte så här tidigt i texten. Jag konstaterar precis som i 2023 års principprogram att normer om sexualitet har
9 med könsmaktsordningen att göra, såväl som ett samhälles ekonomiska och juridiska förhållanden. Jag
10 tycker att min omformulering av de första meningarna rymmer detta samtidigt som det tydligt skiljer ut
11 könsmaktsordningen som basen.

12
13 Att-sats 5 ersätter den sista meningen i första stycket med ett nytt stycke. Här introduceras ordet homofobi,
14 som tidigare fattats i principprogrammet men som finns i hbtq-politiska programmet från rikstinget 2024.
15 Därefter kommer en kort diskussion om hur olika hbtq-personer drabbas av homofobi på olika sätt. I min
16 motion om trans och könsidentitet finns en diskussion om hur transfobi och homofobi samverkar, för den
17 som tycker att det fattas.

18 19 *Jag yrkar*

- 20 1. **att** i principprogrammet på s. 20 rad 9 efter “objekt.” lägga till “ I media och kultur, och i synnerhet
21 i pornografi, framställs manlig sexualitet som aktiv, dominant och kopplad till lust. Kvinnlig
22 sexualitet framställs istället som passiv, undergiven och till för reproduktion eller mannens
23 njutning.” följt av en blankrad
- 24 2. **att** i principprogrammet på s. 22 direkt under rubriken “Förtryck mot hbtq-personer” lägga till
25 “Förtrycket mot hbtq-personer är en konsekvens av genus eftersom den som upplevs bryta mot de
26 normer som upprätthåller könsmaktsordningen straffas av samhället. Dock tar sig förtryck av hbtq-
27 personer andra uttryck än kvinnoförtrycket, och måste bemötas med andra metoder. Kamperna har
28 samma slutmål – ett upplösande av könsmaktsordningen och genusdualismen – men delvis olika
29 fokus, hinder och konflikter på vägen dit.”
- 30 3. **att** i principprogrammet på s. 22 rad 5 ändra rubriken till “Sexualitet och sexuell läggning”
- 31 4. **att** i principprogrammet på s. 22 rad 6-10 ersätta “Genom historien [...] såsom hot om våld och
32 våld” med “I alla samhällen med en könsmaktsordning finns normer om sexualitet som befäster
33 kvinnors underordning och straffar de som bryter mot normerna. Synen på sexualitet varierar över
34 tid och plats, och hänger samman med samhällets ekonomiska och juridiska förhållanden. I vår tid
35 finns en förväntan om heterosexualitet, en heteronorm, och en förväntan om tvåsamhet, en
36 tvåsamhetsnorm. Dessa normer kan upprätthållas med hjälp av juridiskt eller medicinskt förtryck,
37 våld eller andra former av social bestraffning. Även om hetero- och tvåsamhetsnormen har
38 försvagats kraftigt i stora delar av världen under 1900- och 2000-talet, lever de fortfarande kvar
39 och påverkar våra liv i allra högsta grad. För personer med sexuella läggningar som bryter mot
40 heteronormen, oavsett deras kön och genus, blir detta särskilt påtagligt och kan få konsekvenser
41 såsom hot om våld och våld.”
- 42 5. **att** i principprogrammet på s. 22 rad 13-15 ersätta “Liksom kvinnors sexualitet i allmänhet [...] lika stort utrymme som män.” med en blankrad och sedan följande stycke:
43 “Homofobi är den struktur som bestraffar personer som bryter mot heteronormen, och kan se olika
44 ut beroende på vem den riktas mot. Medan manlig samkönad sexualitet i större utsträckning ses som
45 farlig eller hot mot samhället, blir kvinnlig samkönad sexualitet ofta osynliggjord, exploaterad
46 och sedd som något som är till för heterosexuella mäns njutning. Detta osynliggörande går igen i
47 rörelser som kämpar mot homofobi, där kvinnor ges mindre utrymme än män. Bisexualitet hos alla
48 oavsett kön möter särskilda fördomar eftersom det bryter mot en förväntan om statiskhet som är en
49 viktig del av heterosexualiteten.”

1 *Hedvig Halldenius, Ung Vänster Östra Malmö*

2
3 **Programkommitténs svar till PP8 och PP10:**

4 Motionären till PP8 och PP10 föreslår förändringar i styckena om hbtq-förtryck i nuvarande principprogram
5 och ser sina motioner som ett motförslag till programkommitténs förslag på ändringar i delen om kön och
6 genus. Programkommittén ser positivt på en fördjupad debatt om hbtq och vår analys av
7 könsmaktsordningens olika uttryck.

8
9 I brödtexten till PP8 skriver motionären att styckena under könsidentitet är för abstrakta för att vara
10 användbara i utformandet av transkamp. Även i brödtexten till PP10 ifrågasätter motionären
11 abstraktionsnivån i texterna. Programkommittén kommer att återvända till den språkliga nivån senare i detta
12 motionssvar men först vill vi prata lite om vad principprogrammet är. För att citera principprogrammet
13 självt sida två, rad sex till tolv:

14
15 “Principprogrammet beskriver vår ideologiska hemvist och våra teoretiska verktyg för att
16 förstå och analysera vår omvärld. Det utgör en ideologisk grund för att vår organisation ska
17 kunna ta ställning utifrån demokratiskt förankrade beslut. För att våra analyser ska kunna
18 appliceras i nya situationer är programmet ibland mer abstrakt än andra program som
19 beskriver sakpolitiska frågor. Principprogrammet utgör inte heller en komplett förteckning
20 av våra ideologiska ställningstaganden utan bör snarare ses som principer, vilka särskilt bör
21 beaktas vid taktiska- och strategiska ställningstaganden.”

22
23 Principprogrammet är alltså det dokument där vi slår fast våra grundläggande politiska principer. Det har
24 större politisk tyngd i förbundet än andra politiska dokument inte bara på grund av dess innehåll utan även
25 av demokratiska skäl. Principprogrammet antas alltid, till skillnad från andra politiska dokument, av en
26 kongress och måste enligt stadgarna tas upp på varje kongress. Det är alltså i allra högsta grad förbundets
27 medlemmar som skapar och beslutar om dess innehåll. Det tycker vi är viktigt att ha med i en diskussion
28 om eventuella skillnader i synen på genusdualism mellan principprogrammet och hbtq-programmet som
29 motionären lyfter. Vi menar också att principprogrammets uppdrag inte är att vara konkret.
30 Principprogrammet ger ett teoretiskt ramverk och ska hålla över tid. Programmet bidrar också till en
31 historisk kontext som sträcker sig över längre tid än andra dokument i vår organisation. Det är därför viktigt
32 att i den mån det går undvika sakpolitiska och dagspolitiska krav. De mer specifika politiska dokument och
33 program som förbundet antar ska fungera som förlängningar av principprogrammet. De utgår från
34 principprogrammets analyser men har en mer konkret karaktär och utvecklar principprogrammets
35 resonemangen utifrån samtiden och ställer aktuella krav. I fallet med delarna om hbtq har det ofta smugit
36 sig in sakpolitiska krav i principprogrammet. Vi ser det som ett resultat av att det tidigare saknats ett annat
37 forum för dessa. När förbundet nu har antagit ett hbtq-politiskt program är det inte mer än rätt att dessa krav
38 och resonemang förs där och att abstraktionsnivån i principprogrammet kan återgå till att motsvara resten
39 av programmet.

40
41 Motionären menar vidare att programkommitténs språk är otillgängligt och fortsätter med att beskriva det
42 som väldigt akademiskt och onödigt komplicerat. Motionären lyfter fram en särskilt krånglig mening och
43 menar att det kräver mycket, ja nästan för mycket av läsaren. Motionären menar att begriplighet är viktigt
44 och det är programkommittén rörande överens med motionären om. Däremot håller vi inte med om att våra
45 skrivningar är omöjliga att förstå. De nya texterna kräver mer av läsaren än de gamla, eftersom de har en
46 ny teoretisk höjd och en djupare och mer komplex analys. Programkommittén vill också tydligt vända sig
47 emot beskrivningen av principprogrammets abstraktionsnivå som interndemokratiskt problematiskt. Vi
48 menar att interndemokrati inte handlar om att förenkla det som vid första anblick tycks vara svårt utan
49 snarare skola våra medlemmar så de kan tillgängliggöra sig innehållet.

1 Programkommittén vänder sig emot en allmän syn som finns i perioder där feministiska analyser, så fort
2 de blir begreppstunga och kräver mer än en läsning, blir för svåra och otillgängliga. Programkommittén
3 frågar sig varför vi aldrig får kommentarer om att marxistiska resonemang är för svåra eller omöjliga att
4 begripa sig på när de har samma språkliga nivå som de feministiska teoretiska texter vi nu föreslår? Varför
5 motsätter sig ingen "Som en konsekvens av att imperialismen bygger på ständig expansion så uppstår det
6 över tid mellanimperialistiska motsättningar, det vill säga motsättningar mellan monopol och deras jakt på
7 profit.". Eller varför får profitkvotens fallande tendens användas utan vidare förklaring?
8

9 I brödtexterna till såväl PP8 som P10 lyfter motionären vikten av att skilja på vilka som är det politiska
10 subjektet i olika kamper och anpassa analysen därefter. Programkommittén håller med om att det är viktigt
11 och vill hänvisa till s.32-33 i nuvarande principprogram där just det som motionären efterfrågar diskuteras
12 under rubriken "Politiskt subjekt". Vi håller däremot inte med motionären om att hbtq-personer och kvinnor
13 klumpas ihop i vårt förslag. Programkommitténs förslag till kongressen ger ett teoretiskt ramverk där vi
14 fördjupar vår analys av det förtryck hbtq-personer möter och hur det hänger samman med grundläggande
15 mekanismer i könsmaktsordningen. Det är något vi menar att förbundet länge efterfrågat. De nya avsnitten
16 om könsidentitet och sexualitet tillför en viktig teoretisk fördjupning där kopplingen mellan kön, genus och
17 könsidentitet respektive genus och sexualitet får ta plats på ett sätt som tidigare inte varit möjligt och där vi
18 utvecklar varför utmanandet av könsmaktsordningens statiska syn på kön och sexualitet har sådan
19 betydelse. Vi menar att den här analysen är nödvändig för att förstå hur könsmaktsordningen hänger
20 samman och att förtryck mot hbtq-personer är centralt för upprätthållandet av genussystemet och den binära
21 könsuppdelningen. Det är utifrån de här analyserna det är möjligt att göra taktiska och strategiska
22 avvägningar och i politiska dokument, som hbtq-programmet, resonera kring sakpolitiska krav och aktuella
23 ställningstaganden.
24

25 I PP8 vill motionären i sin första att-sats stryka ett stycke under "Kön och genus" där transpersoner tas upp.
26 Programkommittén har lagt egna ändringsförslag på den här delen som vi förordar. Men skulle kongressen
27 välja att avslå programkommittén vill vi starkt uppmana till att ha kvar det här stycket. Det är det enda
28 stycket under kön och genus i nuvarande principprogram där transpersoner nämns. Vi anser att det finns en
29 avgörande poäng med att lyfta transpersoner under rubriken "Kön och genus" eftersom förtrycket mot
30 transpersoner är tätt sammankopplat med hur kön och genus konstrueras. Om stycket stryks innebär det en
31 tydlig begränsning i vår analys av könsmaktsordningen som en helhet och förminska förtrycket som hbtq-
32 personer möter till något vid sidan av. Ett skäl till att programkommittén valde att föreslå att lägga styckena
33 om könsidentitet och sexualitet under rubriken "Kön och genus" är just att lyfta upp förtrycken som hbtq-
34 personer utsätts för och göra dem till en mer integrerad och central del av vår analys av
35 könsmaktsordningen.
36

37 Motionären till PP8 vill i sin andra och tredje att-sats ersätta texten under transkamp med en ny text.
38 Programkommittén håller med om att texten bör ersättas och har därför lagt förslag om just detta till
39 kongressen. Den text motionären vill föra in är enligt programkommittén mer sakpolitisk och saknar den
40 principiella karaktär som övriga delar av programmet präglas av. Motsvarande skrivningar finns redan i
41 hbtq-programmet där resonemangen dessutom har rum att utvecklas. Vi vill även lyfta ett varningens finger
42 mot att rangordna förtryck på det sätt som görs i motionärens förslag till text. Det leder sällan till något
43 produktivt. Programkommittén håller inte heller med om motionärens syn på genusdualism och transfobi
44 som egna strukturer. Genusdualismen är en central del av könsmaktsordningen och innebär isärhållandet
45 av de två genuskategorierna man och kvinna. Den är varken mer eller mindre än det. Transfobi är ett
46 förtryck som drabbar transpersoner och har sin grund i könsmaktsordningens förväntan på att kön, genus
47 och könsidentitet ska följa på varandra och därmed cisnormen. Programkommittén valde aktivt att utgå
48 ifrån cisnormen istället för transfobi i de nya förslag som vi lägger fram till kongressen. Vi menar att det
49 ger en mer djupgående analys om tonvikten läggs på de normer och mekanismer som är roten till förtrycket
50 snarare än hur det tar sig uttryck. Transfobi är bara benämningen på hur cisnormen tar sig uttryck – inte
51 själva normen eller strukturen bakom.

1
2 I PP10 vill motionären föra in ett nytt stycke om sexualitet i det nuvarande principprogrammet.
3 Programkommittén vill uppmana medlemmar och kongressombud att läsa texterna bredvid varandra för att
4 förstå vilka analyser, slutsatser och teoretiska fördjupningar som försvinner om kongressen går på
5 motionärens linje. Programkommittén vill med förslaget till nya skrivningar om sexualitet fördjupa och
6 utveckla analysen av sexualitet i förhållande till vår förståelse för könsmaktsordningen samt kopplingen
7 mellan sexualitet och kön och genus. Med motionärens ändringar försvinner analysen av manlig och
8 kvinnlig sexualitets dualistiska relation, skrivningar om kvinnlig sexualitets underordning både i och
9 utanför hbtq-rörelsen samt fördjupade skrivningar om heteronormen. Motionären motsätter sig
10 användandet av begreppet "sexuellt likaberättigande" och menar att det är både vagt och gammalmodigt.
11 Programkommittén menar att begreppet bidrar till en historisk kontext och fyller en central grundfunktion
12 i vår syn på sexualitet där människors sexualitet inte ska värderas av andra.

13
14 PP10s femte att-sats föreslår ett stycke om homofobi som programkommittén tolkar som inspirerat av vårt
15 förslag men där homofobi beskrivs som en egen struktur. Likt med motionärens analys av transfobi ovan
16 instämmer programkommittén inte med motionärens syn. Genom att beskriva homofobi som en struktur
17 som kan se olika ut beroende på vem den riktar sig mot missar man helt kopplingen mellan genus och
18 sexualitet. Homofobi är ett förtryck och ett uttryck för den heteronorm som finns i samhället. Heteronormen
19 är starkt kopplad till kön och genus och hur olika personer drabbas av homofobi har sin grund i genus.
20 Kvinnlig samkönad sexualitet möter sexualisering, objektifiering och osynliggörande kopplat till sitt genus.
21 Medan manlig samkönad sexualitet istället bryter mot sitt genus och de normer om maskulinitet som är
22 kopplade till det och straffas därför på ett annat sätt. Här är även själva bestraffningen som ofta sker genom
23 fysiskt våld starkt färgad av genus.

24
25 Med allt det sagt anser vi att motionären lyfter vissa viktiga poänger. Vi håller med om att begreppen
26 transfobi och homofobi borde finnas med i programmet. Dock skiljer sig vår förståelse av begreppen från
27 motionärens. Vi menar också att motionären lyfter en viktig poäng kring att ta med begreppet sexuell
28 läggning. Vi har därför valt att lägga våra egna ändringsförslag på texten i form av tre mindre yrkanden där
29 de här aspekterna tas upp men vill i övrigt avslå motionerna.

30
31 *Programkommittén föreslår kongressen:*
32 **att** på sida 2, rad 39 i programkommitténs förslag till ändringar i principprogrammet efter "samhället" lägga
33 till "i form av homofobi"
34 **att** på sida 2, rad 40 i programkommitténs förslag till ändringar i principprogrammet ersätta "Alla
35 sexualiteter" med "Alla sexuella läggningar"
36 **att** på sida 3, rad 22 i programkommitténs förslag till ändringar i principprogrammet efter
37 "könsmaktsordningen" lägga till "genom transfobi"
38 **att** avslå PP 8
39 **att** anse PP10 besvarad

40
41 **PP11 - Funktionsrätt i principprogrammet- viktigt mjau**
42 Om du kör en snabb CTRL F i principprogrammet samt det nya reformprogrammet och söker efter
43 nyckelorden "funktionsnedsättning, funktionsvariation, funkofobi, ableism mm" så kommer du mötas av
44 den pinsamma synen av "0 resultat". Om Ung Vänster påstår sig försöka eftersträva intersektionalitet är det
45 nödvändigt att vi även inkluderar och står upp för funktionsvarierade/nedsatta.

46
47 Vi menar även att det är nödvändigt att lägga till en rubrik i just principprogrammet om funkofobi eftersom
48 funkofobi existerar på ett strukturellt och institutionellt plan. Att arbeta och reformera inom institutionerna
49 av förtryck kommer inte att förstöra förtrycket- det förändrar endast förtrycket något. Principprogrammet
50 behöver därför uppmärksamma och revolutionärt arbeta mot funkofobi.

51

1 *Vi yrkar*

2 **att** på s.24 efter rad 36 lägga till följande rubrik och stycke:

3 *Funktionsrätt*

4 Kampen mot funkofobi är, och har alltid varit, en aktuell fråga. Sverige har haft en lång och mörk historia
5 av diskriminering och hat mot funktionsnedsatta – idag ser vi en ökad funkofobisk offensiv från högern
6 genom bland annat nedskärningarna av livsnödvändiga resurser som LSS och en oroväckande ökning på
7 den redan orimliga funkisskatten.

8
9 Funkofobi är det systematiska förtrycket av individer med funktionsnedsättningar och har en lång historia
10 där Sverige har varit en särskilt betydelsefull aktör – exempelvis genom 30-talets införande av
11 tvångssterilisering i den svenska välfärdens namn, som kom att påverka både funktionsnedsatta och
12 rasifierade. Med detta bör funkofobin inte ses som ett separat förtryck utan snarare invävt med rasbiologin
13 och dess idé om en perfekt och “ren” människa.

14
15 Funkofobi kan ske explicit såväl som implicit; antingen genom införandet av aktivt funkofobisk lagstiftning
16 eller genom systematiskt osynliggörande av funktionsnedsatta individer. Funktionshegemonin yttrar sig
17 bl.a i formen av utsuddande, där funktionsnedsattas behov blir och förblir ohörda – därför är det Ung
18 Vänsters mening att höja dessa ohörda röster och mana för att deras trygghet och trivsel inte ska vara en
19 lyxvara.

20
21 *Eira Johnson Johnen, Ung Vänster Östra Malmö, Elias Egeskov Madsen, Ung Vänster Östra Malmö, Lykke*
22 *Wenström Jensen, Ung Vänster Östra Malmö, Isolde Hansen, Ung Vänster Östra Malmö*

23
24 **Programkommitténs svar på motion PP6 och PP11:**

25 Motionärerna till både PP6 och PP11 vill skriva in en ny rubrik om funktionsrätt i principprogrammet. I
26 PP6 för motionären resonemang om hur normativa föreställningar kring funktionsnivå ger upphov till en
27 funktionsmaktordning. I PP11 vill motionärerna introducera begreppet funkofobi för att beskriva ett
28 förtryck som personer med funktionsnedsättningar möter.

29
30 Båda motionerna vill beskriva ett förtryck eller en maktordning som utgår från funktionsnedsättning, och
31 med det införa en ny begreppsapparat. Motionstexten bygger i båda fall på specifika exempel och saknar
32 den abstraktionsnivå som krävs för att övergripande beskriva ett förtryck eller en maktordning. Vidare
33 ställer vi oss frågande till huruvida diskriminering mot personer med funktionsnedsättningar är att betrakta
34 som ett förtryck som går att särskilja från andra. I likhet med resonemangen som förs i PP6 menar vi att
35 alla döms efter sin förmåga att arbeta under kapitalismen. Det finns många kopplingar mellan hur
36 kapitalismen fungerar och diskriminering mot personer med funktionsnedsättningar, exempelvis beror
37 på tillgänglighet i skolan till stor del på att vi har en marknadsskola som vill minimera kostnaderna för varje
38 elev. Därför menar vi att det är svårt att särskilja ett specifikt förtryck mot personer med
39 funktionsnedsättningar från kapitalismens allmänna funktionssätt. Eftersom ingen av motionerna utforskar
40 kopplingen mellan synen på arbete under kapitalismen och funktionsrätt menar vi att ett centralt perspektiv
41 saknas.

42
43 PP6 beskriver i motionstexten att de som följer normer om funktionsnivå belönas. Vi håller inte med om
44 den analysen: personer med funktionsnedsättningar möter diskriminering medan personer utan
45 funktionsnedsättningar inte gör det. Det har vi svårt att se som en belöning. Vidare tycker vi inte det passar
46 att föra in stycket efter rubriken “Staten”: det är för oss oklart om stycket är menat att vara en del av rubriken
47 “Staten” eller om det blir en egen rubrik som består av ett stycke. Oavsett är vi kritiska till placeringen.

48
49 PP11 konstaterar att en textsökning i programmet på vissa nyckelord inte ger resultat. Programkommittén
50 menar att programmet inte borde läsas på det sättet. Det finns skrivningar i programmet, särskilt under
51 underrubriken “Arbete”, som man kan utgå från för att förklara varför personer med funktionsnedsättningar

1 möter diskrimineringen de gör. Motionärerna resonerar vidare att funkofobi och rasbiologi skulle vara
2 sammanvävda fenomen. Programkommittén ställer sig frågande till resonemanget och menar att det skulle
3 behöva underbyggas, särskilt då meningen kan tolkas som relativiserande.
4

5 Ett större förarbete skulle krävas för att föra in skrivningar om funktionsrätt i programmet.
6 Programkommittén föreslår därför kongressen att avslå PP6 och PP11.
7

8 *Programkommittén föreslår kongressen*

9 **att** avslå PP6

10 **att** avslå PP11

11 **PP12 - Sveriges koloni Sápmi**

12 Jag tycker att vi borde lägga in några rader om att Sverige är ett land byggt på koloniseringen av Sápmi i
13 principprogrammet. Vi är antiimperialister, och jag tycker det är viktigt att vi som förbund inte vänder bort
14 blicken genom att inte ta upp Sveriges egna koloni inom nationalstatens gränser som något vi har
15 principiella ställningstaganden om. Detta speciellt då vi ser hur utsugningen av svenska Sápmi är extremt
16 normaliserat. Även stora delar av vänstern förespråkar grön omställning till vilket pris som helst, och vi
17 måste kunna nyansera det resonemanget med ett antikononialt perspektiv. Det är att fortsätta kolonisationen
18 att fortsätta exploatera samisk mark, exempelvis som just nu när regeringen, dvs staten, vill köra över både
19 samebyar och Kiruna kommun i att öppna en ny gruva för grafit i Nunasvaara.
20

21
22 Två aspekter av urfolks rättigheter som FN bestämt, som staten idag bryter mot och som hänger ihop mycket
23 i praktiken är rätten till självbestämmande, och rätten till land, vatten och naturtillgångar. Samerna som ett
24 urfolk har rätt till självbestämmande över frågor som rör samer, men staten kör ändå regelbundet över
25 sametinget (som endast har en rådgivande roll) i vad de tycker om saker och ting.
26

27 Rätten till land, vatten och naturtillgångar är lite komplicerat för mig att förklara i en motionstext, jag
28 rekommenderar därför att läsa lite på sametingets hemsida om det. Poängen är helt enkelt att svenska staten
29 inte borde få göra vad de vill med marken i Sápmi, som de gör just nu. Jättestora andelar av Sveriges
30 elproduktion, massaindusti, gruvbrytning och elintensiva tillverkningsindustri är lokaliserad till Sápmi och
31 Norrlandskusten. Om man utöver detta också börjar prata om försvarsmakten och hur mycket av speciellt
32 Norrbottens yta som används för militära syften, blir det tydligt att samisk mark även utnyttjas av svensk
33 militär. Allt detta måste kompenseras och sluta göras utan samtycke.
34

35 Samerna är ett urfolk. De är folket som Sverige har stulit land från. Oavsett om vi har sossar, Moderater
36 eller Sverigedemokrater som styr landet, så ska vi kämpa för att de inte exploaterar samisk mark ytterligare.
37 Därför är det ett principiellt ställningstagande för oss att Sverige ska ratificera ILO 169, konventionen om
38 urfolk och stamfolk.
39

40 *Jag yrkar*

41 att på sida 28 rad 2 i principprogrammet byta ut meningen mot följande stycke:

42 “Ung Vänster står upp för folkens rätt till självbestämmande som en viktig politisk princip
43 internationellt såväl som för nationella minoriteter och urfolk i Sverige. Inom statens gränser nekas
44 Sveriges urfolk samerna fortfarande självbestämmande och makt över land, vatten och
45 naturtillgångar. Sveriges kolonialisering av Sápmi har satt sina spår och det är fortfarande statens
46 och företags ekonomiska intresse som styr i svenska Sápmi, inte folket. Vi håller principiellt fast
47 vid att Sverige ska ratificera ILO 169, konventionen om urfolk och stamfolk.”
48

49 *Felix Haugsand, Ung Vänster Umeå*

50
51 **Programkommitténs svar på motion PP12:**

1 Motionären till PP12 vill utveckla ett stycke under rubriken "Folkets rätt till självbestämmande" som
2 resonerar kring Sveriges relation till dess urfolk och hur vårt land är byggt genom kolonialiseringen av
3 Sapmi.
4

5 Motionären lyfter även komplicerade frågor om rätten till land, vatten och naturresurser.
6 Programkommittén ser också att det är frågor som behöver diskuteras utifrån flera olika perspektiv och vill
7 hänvisa till de delar under "Samhället imorgon" som skriver om hur de människor som berörs av ett beslut
8 bör vara de som är med och beslutar om det. Vårt mål och den politik förbundet för ska sträva efter ett
9 sådant samhälle. Det är även resonemang som utvecklas i det antirasistiska programmet.

10
11 Programkommittén håller med om att ILO169 bör ratificeras så snart som möjligt, helst igår, men vi tycker
12 inte att det är ställningstagande som behöver skrivas in i principprogrammet eftersom vi menar att
13 andemeningen i konventionen redan uppfylls av andra skrivningar i programmet. Ratificeringen nämns
14 även i tre av de politiska dokument som förbundet tagit (antirasistiska programmet, antiimperialistiska
15 programmet och det klimatpolitiska dokumentet) så det går inte att missa vårt ställningstagande i frågan.
16

17 Programkommittén håller med om att skrivningen bör utvecklas så att den också innefattar begreppet urfolk
18 eftersom att det är ett begrepp som skiljer sig från att vara en nationell minoritet och innebär större och
19 andra rättigheter. För att också göra en tydligare koppling mellan rätten till att bestämma över sin närmiljö
20 föreslår programkommittén att flytta meningen till slutet av det första stycket under rubriken "Folkets rätt
21 till självbestämmande".
22

23 *Programkommittén föreslår kongressen*

24 **att** på sida 28 rad 2 efter "nationella minoriteter" lägga till "och urfolk"

25 **att** flytta meningen på sida 28 rad 1-2 till sida 27 rad 26 efter "...sida."

26 **att** på sida 27 rad 26-27 stryka meningen

27 **att** anse PP12 besvarad
28

29 **PP13 - Ååå tjejer**

30 I stycket Politiskt subjekt i principprogrammet slår vi fast att kvinnor är feminismens politiska subjekt.
31 Detta är givetvis helt korrekt. Vi vill lägga till en mening om vad det innebär att vara kvinna, och således
32 inkluderas i det politiska subjektet. Könsmaksordningen tvingar på oss en förvrängd syn på vad det innebär
33 att vara kvinna, att det är likställt med genus och den kvinnliga könsrollen. I kontrast till detta, bland annat
34 inom Ung Vänster, definieras vad det innebär att vara kvinna som något man identifierar sig med. Vi
35 invänder mot att något av detta är vad som gör oss till kvinnor.
36

37 Vi invänder mot att se identifikation som det centrala för vad som gör kvinnor till kvinnor. Vi menar att det
38 främst är en upplevelse utifrån en position i könsmaksordningen. Förtrycket kvinnor lever under i
39 könsmaksordningen är något hon inte kan påverka, om identifikation är det mest centrala för kvinnor skulle
40 det innebära att man identifierar sig med ett förtryck och ens tilldelade genus. Vi menar att det är en
41 definition som stänger ute många kvinnor, om vi ser det som en identitet att vara kvinna menar vi att det
42 inte finns något gemensamt för alla kvinnor vad den identiteten är. För många är kvinna inte något man
43 identifierar sig med, utan något man bara är - men det påverkar fortfarande ens liv. Genom att utgå från
44 kvinnors position i könsmaksordningen istället vill vi äga definitionen för vad en kvinna ska vara som inte
45 utgår från att vi alla föds med en inre känsla av att dras till en roll.
46

47 Även om vi menar att kvinnan inte är en identitet, så menar vi att gemensamt för kvinnor fortfarande är att
48 uppleva en tillhörighet i kvinnoskapet även om detta inte utgör grunden för kategoriseringen. På basen av
49 det kan vi bygga systerskap och föra den feministiska kampen.
50

51 *Vi yrkar*

1 **att** på sida 33 rad 10 efter “feminismens politiska subjekt är således kvinnorna.” lägga till “Idag så innebär
2 att vara kvinna främst att tilldelas en underordnad position i könsmaktsordningen, men också att känna en
3 tillhörighet till kvinnoskapet.”
4

5 *Amanda Jemander, Ung Vänster Hägersten-Skärholmen, Gabrielle Erikstedt, Ung Vänster Solna-*
6 *Sundbyberg*
7

8 *Programkommittens svar till PP13 kommer efter PP14*
9

10 **PP14 - Politiskt subjekt**

11 En del personer som inte identifierar sig som tjejer, men som “ses” och “tolkas” som tjejer av samhället
12 och de främlingar de möter, upplever att de på grund av detta ändå utsätts för kvinnoförtryck, och upplever
13 därför att de har behov av att också få ta del av det feministiska självförsvaret och vissa andra separatistiska
14 praktiker. Att en hamnar i “positionen” kvinna, och utsätts för kvinnoförtryck, vare en vill det eller ej.
15

16 Transpersoner är inte en homogen grupp. Vissa transkvinnor kan känna sig bekräftade och välkomna på
17 feministsiskt självförsvaret, medans vissa inte känner sig välkomna. Vissa transmän vill kunna delta på
18 feministiskt självförsvaret i egenskap av att positioneras som kvinna, medans vissa känner sig invaliderade
19 av konceptet.
20

21 Könstillhörighet är inte alltid något som går att klart avgränsa och definiera i tydliga kategorier, det gör att
22 vilken definition vi än använder skaver det ändå på något sätt. Jag tycker att det är en värd avvägning att
23 definiera det politiska subjektet för feminism enligt yrkandet nedan, så att folk som har ett materiellt behov
24 av att lära sig försvara sig mot mäns våld får det. Vi vill ju alla förbundets och varandra väl, men är oense
25 om vad den mest taktiska avvägningen är.
26

27 I verkligheten idag så kan det vara okej för folk som inte identifierar sig som tjejer att kunna vara med på
28 tjejseparatistiska aktiviteter ute i landet. Jag tycker att det här är viktig beskrivning att lägga till av vad vårt
29 politiska subjekt för feminismen bör vara baserat på att den inkluderar folk som materiellt utsätts för
30 kvinnoförtryck och ger dem likare villkor att organisera sig i vår feministiska kamp.
31

32 Jag vill verkligen uppmana er alla att gå in på hemsidan under medlemssidor och Rak Vänster debatt och
33 kolla på debattartiklar om ämnet, många kloka kamrater har sagt mycket smarta saker om det här som jag
34 inte hinner få med, vi ses på Rak Vänster debatt.
35

36 *Jag yrkar*

37 **att** på sida 33 rad 10 efter “kvinnorna.” lägga till stycket: “Ingen undkommer könsmaktsordningens
38 kategorisering av alla som kvinnor eller män. Kvinnor är därför en nödvändig kategori för att förstå hur
39 könsmaktsordningen fungerar. Ciskvinnor, transkvinnor, samt transpersoner som identifierar sig med att
40 utsättas för kvinnoförtryck på grund av hur andra tolkar dem, är alla välkomna i våra feministiska praktiker,
41 i egenskap av att på olika sätt falla inom kategorin kvinna.”
42

43 *Silja Holm, Ung Vänster Södermalm*
44

45 **Programkommitténs svar till PP13 och PP14:**

46 Motionärerna till PP13 och PP14 vill på samma plats i programmet på olika sätt beskriva vilka som är
47 kvinnor och hur begreppet kvinna ska definieras. Motionärerna till PP13 vill lägga till meningar som dels
48 beskriver den underordnade positionen i könsmaktsordningen och dels tillhörighet till kvinnoskapet.
49 Motionären till PP14 vill lägga till en längre skrivning som dels beskriver nödvändigheten i kategorin
50 kvinnor och dels vilka som inkluderas i kvinnor och därför är välkomna att delta i våra feministiska
51 praktiker. Vi tolkar det som att motionären till PP14 syftar på våra feministiska, separatistiska praktiker

1 eftersom många feministiska praktiker, som till exempel talarstatistik och kvotering är något som alla deltar
2 i, oavsett könstillhörighet och könsidentitet.

3 Motionärerna till både PP13 och PP14 vill på olika sätt definiera vad det är att vara kvinna. Motionärerna
4 till PP13 föreslår ett tillägg som också innebär att som kvinna känna en tillhörighet till kvinnoskapet.
5 Programkommittén vänder sig emot konkretiserande skrivningar kring vad det innebär att vara kvinna av
6 den enkla anledningen att det är ett alldeles för komplext resonemang som helt enkelt inte får plats i
7 programmet med nuvarande upplägg och storlek. Vår erfarenhet är att en konkretisering kring vad det är
8 att vara kvinna kommer att tolkas som en slutsats istället för en utgångspunkt i en diskussion eller ett
9 föredrag. Det riskerar även att bli exkluderande eftersom de erfarenheter och egenskaper som ofta lyfts
10 fram för att definiera vad det är att vara kvinna bortser från kvinnokollektivets bredd.

11 Motionären till PP14 vill förtydliga och utöka vilka som är välkomna att delta i våra feministiska,
12 separatistiska praktiker. Programkommittén menar dock att det motionären vill föra in, alltså ett
13 förtydligande, redan är inskrivet i principprogrammet. I principprogrammet på sida 34, rad 9–11 förtydligas
14 vilka som begränsas från att delta i våra separatistiska praktiker. I Ung Vänster använder vi oss av
15 tjejs separatism. Där inkluderas både tjejer som fötts som tjejer och personer som blivit tjejer senare i livet.
16 Programkommittén menar att man genom att identifiera sig med att utsättas för förtryck underminerar hela
17 vår analys av kön och genus.

18 Feminismens politiska subjekt är kvinnorna. Det är medvetet ett brett och brokigt politiskt subjekt där det
19 enda som samlar kvinnorna är att de är kvinnor och att de utsätts för strukturell underordning för att de är
20 kvinnor. Även de kvinnor som inte direkt upplever eller identifierar sig med kvinnoförtrycket är en del av
21 det politiska subjektet. En tjej som precis gått på sitt första pass i feministiskt självförsvar och precis kommit
22 till insikten att det är könsmaktsordningens förtryck som är svaret på orättvisorna hon möter i sin vardag är
23 lika mycket feminismens politiska subjekt som de kvinnor som lever livet utan att se könsmaktsordningens
24 roll i den ofrivilliga deltiden, ensamt ansvar för hushållsarbete och lägre pensioner.

25 Det sexualiserade våldet som kvinnor möter just för att de är kvinnor struntar fullkomligt i om vi identifierar
26 oss som kvinnor eller inte. En kvinnokropp är alltid en kropp att utnyttja, oavsett om den känner tillhörighet
27 till kvinnoskapet eller inte. Det sexualiserade våldet är det enskilt tyngsta argumentet för att alla kvinnor
28 utsätts för könsmaktsordningens förtryck. Kvinnor i alla samhällsklasser lever med vardagsrädslor,
29 sexualisering och våld från män just för att de är kvinnor. En kvinna, född med silversked i mun, utsätts
30 även hon för det sexualiserade våldet, även om hon inte känner en tillhörighet till gruppen kvinnor och på
31 många sätt har fler gemensamma klassintressen med överklassens män. Att kanalisera att vara kvinna till
32 en känsla är enligt programkommittén en farlig väg att gå som snarare riskerar att splittra gruppen kvinnor.
33 Feministisk teoribildning bygger inte på känslor utan på vår analys av förtrycket.

34 *Programkommittén föreslår kongressen:*

35 **att** avslå PP13

36 **att** anse PP14 besvarad

37

38 **PP15 - Glöm inte att vi gemensamt kämpar mot antirasism**

39 I ett stycke där principprogrammet beskriver männens plats i kampen mot kvinnoförtrycket har det tidigare
40 stått att man tillsammans med männen kämpar mot kvinnoförtryck och kapitalism. Jag ställer mig frågande
41 till varför det i senast antagna principprogrammet står med bara kapitalism när vi också kämpar för
42 antirasism. Antingen borde man ta bort "kapitalism" i den meningen eller lägga till antirasism.

43

44 *Jag yrkar*

45 **att** på sida 33 rad 18 ändra slutet av meningen så att den lyder "...kämpar mot kvinnoförtryck, kapitalism
46 och rasism." istället för "...kämpar mot kvinnoförtryck och kapitalism"

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49

Lyamba Palmér, Ung Vänster Hisingen

Programkommitténs svar på motion PP15

Motionären till PP15 vill lägga till "rasism" i en uppräkningslista av vad kvinnor tillsammans med männen kämpar mot. I dagsläget står det enbart kvinnoförtryck och kapitalism.

Programkommittén håller med motionären om att Ung Vänster och förbundet kämpar för antirasism, däremot tycker vi att lägga till rasism i den uppräkningslista som görs blir att tvinga in det utan att se till styckets eller rubrikens kontext. Uppräkningslistan sker i ett stycke som beskriver de maktstrukturer som kvinnor och män behöver kämpa mot tillsammans och i förbundet så är de strukturerna, könsmaktordningen och kapitalismen. Skrivningen som motionären vill förändra åsyftar en historisk konflikt där kvinnorna i arbetarrörelsen tvingats välja mellan kampen för arbetarklassens rättigheter och kampen för kvinnornas rättigheter. Vi menar att det är centralt att kampen för kvinnors fri- och rättigheter tillåts vara självständig gentemot klasskampen för att kunna organisera ett brett politiskt subjekt.

Programkommittén ställer sig också frågande till varför motionären vill lägga till "antirasism" på ett enda ställe i den text som beskriver politiskt subjekt utifrån en strategisk synvinkel utan att lägga till fler skrivningar om antirasism i stycket. Vi instämmer med motionären om att antirasism är viktigt. Därför menar vi att det vore direkt oansvarigt av oss att bara lägga till det på olika ställen i programmet utan att också lägga till djupare, teoretiska resonemang som utvecklar analysen.

Programkommittén föreslår kongressen

att avslå PP15

PP16 - En antirasism med utgångspunkt hos rasifierade

Under skrivningarna om det antirasistiska politiska subjektet och förbundets antirasistiska strategi tycker jag det snarare låter som att programmet beskriver en antifascistisk strategi än en antirasistisk. Vår antirasistiska strategi kan ibland vara bred men jag tycker också den måste ta höjd för att vi bör organisera antirasismens politiska subjekt för att få skarpare verktyg att krossa rasismen. Det kan vara folkligt - om hegemonin tillåter, vilket den inte gör nu riktigt utan är snarare rasistisk. En antirasistisk strategi med utgångspunkt hos rasifierade bör ibland vara konfrontativ men i vissa fall är det ju direkt farligt för rasifierade att vara "de konfrontativa". T. ex om man ska demonstrera mot NMR, eller ha en kampanj mot SD-regeringen. Det är mycket större risk för näthat och andra trakasserier för rasifierade t. ex. Därför bör man rösta bifall på mina tillägg på denna del av programmet.

Jag yrkar

1. att på sida 34 rad 2 mellan "strategi går" och "ut på att" lägga till "dels"

2. att på sida 34 rad 3 efter "brett, folkligt och konfrontativt" lägga till "och dels på att bygga en bred medlemsbas av rasifierade medlemmar i förbundet och utifrån det bygga rasifierade auktoriteter och kader. På det sättet slår vi mest effektivt"

3. att på sida 34 rad 3 ta bort "för att slå"

Lyamba Palmér, Ung Vänster Hisingen

Programkommitténs svar på motion PP16

Motionären vill ändra i skrivningarna om antirasistisk strategi under rubriken "Politiskt subjekt". Brödtexten argumenterar för att de nuvarande skrivningarna blandar ihop antirasistisk och antifascistisk strategi. Motionären vill skriva in resonemang om att förbundet behöver bygga en bred medlemsbas av rasifierade medlemmar.

1 Programkommittén menar att motionärens brödtext argumenterar för något annat än vad yrkandena vill
2 ändra. Motionären problematiserar skrivningen om att vår antirasism ska vara bred, folklig och konfrontativ
3 men vill inte ändra i den skrivningen. Istället vill motionären lägga till en skrivning om att bredda vår
4 medlemsbas och bygga rasifierade kader. Programkommittén menar att en skrivning med samma innebörd
5 redan finns i principprogrammet, i meningen före den motionären vill ändra. Där slår vi fast att vi ska
6 organisera alla som vill kämpa mot rasismen och särskilt prioritera personer som rasifieras negativt.

7
8 Programkommittén håller dock med om att programmet skulle gynnas av att tydligare skilja på
9 antifascistisk taktik och antirasistisk strategi. Därför föreslår vi en omskrivning. Vi menar att en viktig del
10 av vår antirasistiska strategi är att hålla samman mot rasistisk splittring för att genom brett och folkligt
11 arbete trycka tillbaka rasismen. Den analysen tycker vi förmedlar vår antirasistiska strategi på ett tydligare
12 sätt.

13
14 *Programkommittén föreslår kongressen*

15 **att** i principprogrammet på sida 34 rad 2 stryka meningen som börjar med “Vår antirasistiska strategi...”
16 med följande meningar: “En viktig del av vår antirasistiska strategi går ut på att hålla samman mot rasistisk
17 splittring. Genom ett brett och folkligt arbete går det att trycka tillbaka rasismen i vardagen och den
18 organiserade rasismen.”

19 **att** anse PP16 besvarad

20 21 **PP17 - Tillåt antirasistisk separatism!**

22 I dagsläget är det bara en typ av separatism som tillåts i Ung Vänster, tjejs separatismen. Den hjälper
23 förbundet att bli bättre feminister, att kunna dela erfarenheter tjejer emellan och att hitta de bästa
24 strategierna för att krossa könsmaktsordningen. En liknande praktik behövs för att vi ska kunna krossa
25 rasismen.

26
27 Det är extra viktigt att vi röstar igenom tillåtandet av antirasistisk separatism just i år. Ingen har missat att
28 vi just nu befinner oss i ett mer rasistiskt samhälles klimat än på länge. Vi kommer inte kunna krossa
29 rasismen i år och kanske inte heller om 3 eller 5 år. Men rasismen går snarlikt feminismen i vågor. Det vi
30 kan göra nu när vi är i ett så rasistiskt samhälles klimat som vi är är att förbereda oss inför och vara i
31 fronlinjen av att bygga nästa antirasistiska våg. Men för det krävs att vi som förbund har en gemensam
32 kunskap om hur man pratar om rasism. Rasismen känns som sagt in på bara skinnet - men vad är det som
33 känns? Att prata om hur könsmaktsordningen känns är vi bra på just för att förbundet är och har varit bra
34 på tjejs separatism men att prata om hur rasismen känns upplever jag att vi varken kan eller gör. Därför bör
35 man bifalla mina yrkanden som gör det tillåtet att i förbundet ha separatistiska rum med grund i antirasism.

36
37 För min andra att-sats har jag i grunden copy pastat in från delen om tjejs separatism och systerskap. Det kan
38 man tycka vad man vill om, ett argument som brukat lyftas mot antirasistisk separatism i förbundet har varit
39 att man inte bara kan kopiera metoderna från ett annat förtryck på antirasismen. Men jag ställer mig frågan
40 varför? Jag skulle ändå vilja beskriva förtrycken på snarlika sätt: de känns in på bara skinnet, det tar makt
41 från en grupp och ger till en annan, den förtryckta gruppen får sämre levnadsvillkor, lägre betalda jobb, blir
42 inte lyssnade på när man pratar. Självklart finns olikheter om vi tar ner abstraktionsnivån några snäpp men
43 det är ju just dem man diskuterar i ett separatistiskt rum, hur förtrycket tar sig i uttryck.

44
45 Med detta sagt har jag tagit bort de delar från den feministiska kampen och systerskapet jag tycker är
46 svårapplicerade på antirasism. Man skulle kunna tycka att texten blir urvattnad av detta men jag tycker att
47 huvudbudskapet ändå går fram - att Ung Vänster ska tillåta separatism med grund i antirasism.

48
49 *Jag yrkar*

50 **1. att** på sida 34 byta ut samtliga “separatism” till “tjejs separatism”

51 **2. att** på sida 35 efter “Separatism och systerskap” lägga till ett nytt stycke med följande text:

1 ”Antirasistisk separatism
2

3 I Ung Vänster använder vi oss av separatism med utgångspunkt i rasifiering, det vill säga att
4 begränsa vilka som får delta baserat på rasifiering. Separatismen används för att bygga allianser
5 mellan rasifierade. Det separatistiska rummet skapar ett utrymme som annars inte skulle uppstått
6 där rasifierade får möjlighet att slappna av och dela med sig av sina erfarenheter utan att bli
7 ifrågasatta.
8

9 Rasismen är en vidrig struktur som känns in på bara skinnet. En av våra viktigaste motstrategier
10 mot könsmaktsordningen är systerskapet. Att lyssna på och lära av varandra. Att bekräfta varandra
11 och de upplevelser av könsmaktsordningen som vi alla har. Det separatistiska rummet och delandet
12 av erfarenheter är avgörande för såväl den antirasistiska organiseringen som utvecklandet av en
13 antirasistisk teoribildning.
14

15 Det mest avgörande för en framgångsrik antirasistisk kamp ligger i rasifierades organisering för
16 sina egna intressen. De gemensamma erfarenheter av att bli till den andre som rasifierade delar
17 bildar en god grund för gemenskap och gemensamma krav. Det är avgörande för att kunna göra
18 politik av sina erfarenheter för att kräva bättre villkor och mer makt. Separatism är en strategi för
19 att göra just detta - att flytta fram rasifierades positioner och öka rasifierades makt och inflytande i
20 samhället såväl som i förbundet.
21

22 *Lyamba Palmér, Ung Vänster Hisingen*
23

24 **Programkommitténs svar på motion PP17:**

25 Motionären till PP17 vill dels lägga till ett nytt stycke efter rubriken “Separatism och systerskap” och dels
26 ändra i befintliga stycken under den rubriken för att införa separatism baserat på rasifiering som en strategi
27 i Ung Vänster.
28

29 Motionären inleder sin brödtext med att beskriva hur det rasistiska samhällsklimatet och debatten är hårdare
30 än någonsin idag. Därför menar motionären att det är särskilt viktigt att förbundet antar sig antirasistisk
31 separatism som en strategi nu. För att kunna vara i frontlinjen menar motionären att det krävs en gemensam
32 grund att utgå ifrån när förbundet pratar rasism.
33

34 Programkommittén håller med om att det behöver finnas en gemensam teoretisk grund som förbundet kan
35 utgå ifrån när vi pratar om rasism och antirasistisk kamp. Vi menar att det är något som förbundet har tagit
36 fram och jobbar med via principprogrammet och det antirasistiska programmet. Det är en teoribildning som
37 grundar sig inte enbart på rasifierade kamraters upplevelser och tankar utan även på de texter som
38 rasifierade teoretiker inom vår egen rörelse bidragit med. Programkommittén är kritisk till att skriva in
39 politiska praktiker och strategiska avvägningar som inte är beprövade och väl avvägda i programmet. Vi
40 menar att det inte går att jämföra arbetet med tjejseparatism och systerskap som politisk strategi som
41 förbundet har närmare 30 års erfarenhet av med antirasistisk separatism på det sätt som motionärens att-
42 satser innebär. Separatism, oavsett om det sker utifrån ras, kön eller annat är en stor avvägning eftersom
43 den exkluderingen det innebär behöver kunna förstås, motiveras och prövas under en längre period. I
44 dagsläget har separatistiska praktiker i en antirasistisk kontext, vad programkommittén känner till, endast
45 diskuterats teoretiskt och inte utforskats praktiskt. Vi menar också att det är centralt att utgå ifrån
46 antirasistisk teori och reella exempel från den antirasistiska rörelsen för att utreda och testa separatism
47 utifrån ras.
48

49 Motionären fortsätter sin brödtext med att resonera kring tidigare argument som förts mot att införa
50 separatism baserat på rasifiering. Han lyfter att tidigare har man argumenterat för att det inte går att ta en
51 feministisk praktik och “copy pastea” med ändringen att det ska användas för antirasistisk separatism.

1 Motionären menar att det är ett felaktigt argument eftersom att han vill beskriva både förtrycket som kvinnor
2 utsätts för och det som rasifierade personer utsätts för som snarlika och ger sig uttryck på liknande sätt,
3 därmed borde det enligt motionären gå att använda sig av samma praktik. Programkommittén håller inte
4 med om att det går att göra på det sätt som föreslås. Vi menar att förtrycken har olika uttryck och grunder
5 och därmed kräver olika praktiker och strategier. Personer som rasifieras är inte en homogen grupp och den
6 rangordning som sker i skapandet av ett vi och ett dem är komplex och starkt beroende på sammanhanget
7 som man befinner sig i, det innebär att det finns svårigheter med att skapa ett separatistiskt rum som behöver
8 undersökas och redas ut innan man kan börja med praktiken.

9
10 Själva att-satsen som motionären föreslår är samma text som beskriver vår tjejseparatism men där vissa ord
11 byts ut. Programkommittén ställer sig mycket kritiska till att använda sig av en text skriven med ett specifikt
12 syfte, att beskriva tjejseparatismen, och endast ersätta vissa ord för att den ska kunna appliceras på en annan
13 grupp. Det är ett förfarande som inte ger läsaren de bästa förutsättningarna för att förstå och sätta sig in i
14 den strategi som motionären föreslår. Programkommittén är även fundersamma till varför motionären inte
15 tagit del av de mängder av exempel och texter som faktiskt handlar om antirasistisk strategi istället för att
16 använda sig av en strategi som är specifikt utarbetad för att användas för kvinnor.

17
18 Vi menar att principprogrammet är ett dokument för principiella samt väl avvägda taktiska och strategiska
19 ställningstaganden. Programkommittén menar att det däremot inte står i motsättning till att testa nya
20 praktiker. Däremot är principprogrammet inte rätt plats för det. Vill man testa nya praktiker menar vi att
21 det korrekta bör vara att föreslå ett försök i förbundets verksamhetsplan för att därefter utvärdera praktiken
22 och efter utvärderingar och diskussioner ta upp frågan om det bör skrivas in i förbundets principprogram.
23 Slutligen vill programkommittén markera mot det här sättet att skriva motioner. Vi menar att det är
24 anmärkningsvärt att kopiera en text om tjejseparatism för att via principprogrammet föra in separatism för
25 rasifierade. Programkommittén menar att antirasistisk separatism är en stor strategisk avvägning som vi
26 menar förtjänar att behandlas med gedigna förberedande diskussioner och väl underbyggda förslag..

27
28 Programkommittén ser alltså inte att de att-satser som är föreslagna löser de problem som motionären
29 beskriver eller leder till en genomtänkt strategi för förbundet och kommer därmed att föreslå kongressen
30 att avslå motion PP17. Vi vill dessutom påpeka för kongressen att att-sats 2 på flera ställen fortfarande har
31 kvar begrepp som könsmaktsordningen och systerskap.

32
33 *Programkommittén föreslår kongressen*
34 **att avslå PP17**

35 36 **PP18 - Nunne-idealet är borta**

37 I förslaget på programkommitténs ändringar i principprogrammet, beskrivs det som att kvinnors sexualitet
38 framställs som kysk och mäns som frisläppt. Jag förstår vad de menar, och det har absolut varit så historiskt.
39 Jag känner dock inte riktigt igen mig i det som en reflektion av samhället nu, i det läge könsmaktsordningen
40 och kapitalismen befinner sig i.

41
42 Jag tycker vi i detta senkapitalistiska samhälle har en norm av att kvinnor är ständigt beredda på mäns lust.
43 Så mycket av hur vi i samhället betar oss präglas av en form av bild av att man ska vara en cool och sexig
44 tjej som gillar sex: det känns inte som en slump. Kapitalismen vill kunna kapitalisera på kvinnor och tjejs
45 lust lika mycket som mäns. Min magkänsla får mig att känna att det hänger ihop med skönhetsideal,
46 pornografi, att vi marknadsför oss själva som produkter på sociala medier...men jag har inte hunnit utveckla
47 resonemanget helt (kanske återkommer nästa kongress? Eller i talarstolen på denna?).

48
49 Såklart är en del av denna sexpositivism inte dåligt - vi vill ju ha t.ex gratis preventivmedel, och att kunna
50 ha sexuella relationer på ett fritt sätt är ju bra. Men jag ställer mig fortfarande kritisk mot att just ordet kysk
51 används i principprogrammet, jag tror att många håller med mig om att kvinnor istället förväntas bete sig

1 som kvinnorna i porr skådespelar. Jag vill därför stryka ordet kysk och byta ut det mot "tillgänglig", då jag
2 tycker det passar bättre utifrån denna analys.

3 *Jag yrkar*

4 **att** på sida 2 rad 25 i programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet, byta ut "kysk" mot
5 "tillgänglig".

6

7 *Felix Haugsand, Ung Vänster Umeå, Nike Jauring, Ung Vänster Umeå*

8

9 **Programkommitténs svar till PP18:**

10 Motionärerna till PP18 menar att principprogrammets val av "kysk" är en omodern beskrivning av kvinnors
11 sexualitet i dagens samhälle och föreslår att byta ut det mot "tillgänglig".

12

13 I programkommitténs förslag till kongressen föreslår vi en ny rubrik med nya skrivningar om vår syn på
14 sexualitet. Grunden i vår analys för hur sexualitet uppfattas, skapas och reproduceras är det dualistiska
15 förhållandet mellan de manliga och kvinnliga könsrollerna. Det handlar inte om att vi som organisation
16 tycker att det är bra, utan snarare vilken syn som reproduceras i samhället.

17

18 Vi instämmer i motionärernas resonemang om att kvinnlig sexualitet idag tillåts vara betydligt mer frisläppt
19 än för 100 år sedan. Däremot menar vi att idealen om kvinnors sexualitet däremot lever kvar. Ordet kysk
20 betyder ren, oskuldsfull och sexuellt avhållsam och vi menar att det är en syn som fortsatt präglar synen på
21 kvinnlig sexualitet. Genom historien har kvinnlig sexualitet präglats av att ständigt vara tillgänglig för män
22 och mäns behov. Från innan våldtäkt inom äktenskapet sågs som ett brott till dagens pornofierade kultur
23 har tillgänglighet varit ett ständigt inslag i den kvinnliga sexualiteten. Kvinnors sexualitet har fått existera
24 på mäns villkor och gör än idag. Programkommittén menar även att "kysk" och "tillgänglig" båda kan
25 samexistera i den kvinnliga sexualiteten och reproduceras inom ramen för hora-madonna-komplexet.

26

27 Programkommittén förstår motionärernas tankegångar om sexpositivism men menar däremot att målet bör
28 vara att kvinnors sexualitet snarare ska vara neutral eller utan värdering. Både en tillbakahållen och en
29 utsvävande sexualitet är fyllda av värderingar och normer. Vi menar att det slutgiltiga målet bör vara att
30 kvinnors sexualitet bara existerar, utan värderingar och ramar.

31

32 *Programkommittén föreslår kongressen:*

33 **att** avslå PP18

34

35 **PP19 - Genus är inte så nice för kvinnor**

36 I programkommitténs förslag på nytt stycke om könsidentitet skriver de om könsmaktsordningens
37 förväntning på ett linjärt förhållande mellan kön, genus och könsidentitet. PK skriver sedan om att
38 transpersoner bestraffas av könsmaktsordningen på grund av detta. Så är det absolut, men grunden för detta
39 är att kön och genus inte är något linjärt, och alla som bryter det bestraffas för det.

40

41 Att könsmaktsordningen ser kön, genus och könsidentitet som linjärt innebär att dessa saker förväntas
42 förhålla sig naturligt till varandra. Som feminister är det denna grundläggande premisser vi motsätter oss, kön
43 och genus är inte detsamma. Alltså är det inte bara transpersoner som har ett icke-linjärt förhållande till kön
44 och genus.

45

46 Genus och könsroller i sig är bestraffande för kvinnor, om en kvinna avviker från sitt genus möter hon
47 konsekvenser från könsmaktsordningen, men deras blotta existens är förtryckande. Genus är en tvångströja,
48 och det är ett straff som kvinnor inte kommer undan vare sig de följer förväntningarna hon får på sig utifrån
49 sitt genus eller inte.

50

1 Så som skrivningen är formulerad och placerad låter det som denna förväntan på det linjära endast drabbar
2 transpersoner, och att det skulle vara gynnsamt för personer att följa den.

3
4 *Vi yrkar*

- 5 1. **att** i programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet på sida 3 rad 14-15 stryka “När
6 det inte stämmer överens med en persons självidentifikation får det konsekvenser från
7 könsmaktsordningen.”
- 8 2. **att** i programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet på sida 3 rad 21-22 “När
9 transpersoner följer sin könsidentitet innebär det ofta ett brott mot genus vilket möter repression
10 från könsmaktsordningen.”

11
12 *Amanda Jemander, Ung Vänster Hägersten-Skärholmen, Gabrielle Erikstedt, Ung Vänster Solna-*
13 *Sundbyberg*

14
15 *Programkommitténs svar till PP19 kommer efter PP20*

16 17 **PP20 - Genus krossar inte könsmaktsordningen**

18 I programkommitténs förslag på nytt stycke om könsidentitet skriver de att en person som genom
19 könsbekräftande behandling kan ändra sin position i genussystemet och att det hotar könsmaktsordningens
20 statiska syn på kön och därigenom hela genussystemet. Vi invänder mot detta av två huvudsakliga
21 anledningar: på grund av genussystemets natur samt hur vi gör upp med könsmaktsordningen.

22
23 Genussystemet kommer från och är ett försvar för könsmaktsordningen. Så länge det finns en
24 könsmaktsordning kommer det finnas ett genussystem. Vad respektive genus är är i ständig förändring, den
25 anpassar sig utefter könsmaktsordningens behov. Alltså går det inte att hota hela genussystemets stabilitet
26 - det enda som gör det är könsmaktsordningens förfall.

27
28 Det PK:s skrivning säger är att transpersoners existens i sig hotar genussystemet (alltså
29 könsmaktsordningen) genom dess icke-linjära förhållande till kön, könsidentitet och genus. Detta menar vi
30 går emot vår syn av politiskt subjekt, strategi och hur ett förtryck bryts. Kvinnan är det politiska subjekt
31 som kan göra upp med könsmaktsordningen genom att hon organiserar sig för sina intressen. Det är genom
32 att kvinnor återtar makten över sitt arbete och sina kroppar som genussystemet på riktigt kan hotas.

33
34 *Vi yrkar*

- 35 1. **att** i programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet på sida 3 rad 16-18 stryka “Att
36 en person genom könsbekräftande behandling kan ändra sin position i genussystemet hotar
37 könsmaktsordningens statiska syn på kön och i förlängningen genussystemets stabilitet.”
- 38 2. **att** i programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet på sida 3 rad 9-10 stryka “Att
39 bryta mot det förväntade könsuttrycket stör den rådande könsmaktsordningen och hotar i
40 förlängningen mäns strukturella överordning.”

41
42 *Amanda Jemander, Ung Vänster Hägersten-Skärholmen, Gabrielle Erikstedt, Ung Vänster Solna-*
43 *Sundbyberg*

44 45 **Programkommitténs svar till PP19 och PP20:**

46 Motionärerna till PP19 och PP20 vill i sina två motioner stryka ett antal meningar i den nya texten som
47 berör könsidentitet. Programkommitténs förslag till kongressen som berör könsidentitet är ett försök att
48 utveckla och fördjupa förbundets förståelse för hur könsmaktsordningen konstruerar och reproducerar kön
49 och genus. Vi menar att den text som i dag står i programmet på många sätt är sakpolitisk och saknar den
50 djupare teoretiska förståelse som vi menar finns i förbundet. Programkommittén vill också uppmärksamma

1 kongressen på att motionärerna genom PP7 vill göra ytterligare ändringar i texten som förändrar
2 begreppsapparaten och förståelsen för kön och genus.

3
4 Vi vill börja med en kommentar om begrepp och teoretiska utgångspunkter. Motionärerna skriver i PP20
5 att genussystemet kommer från och är ett försvar för könsmaktsordningen, ett synsätt vi tolkar som centralt
6 för motionärenas syn på genus. Programkommittén håller inte med om detta synsätt utan ser det som ett
7 försök att överföra marxistiska förklaringsmodeller, i detta fall bas och överbyggnad, på feministisk
8 teoribildning. Inom feministisk teoribildning är könsmaktsordning och genussystem betydligt närmare
9 synonyma begrepp än separata strukturer – av goda skäl. Det är omöjligt att förstå uttryck som sexualiserat
10 våld eller den segregerade arbetsmarknaden utan genus, och vi menar att teorin om bas och överbyggnad
11 blir en olycklig och missvisade förklaringsmodell för genus.

12
13 Intentionen med programkommitténs text är att beskriva det förtryck som transpersoner och ickebinära
14 personer möter i en teoretisk kontext och inte som sakpolitik. De skrivningar vi föreslår är placerade under
15 rubriken ”Kön och genus” eftersom vi menar att förtrycket har sin grund i hur könsmaktsordningen
16 reproducerar kön och genus. Det här avslutande stycket om könsidentitet är den enda platsen i programmet
17 där vi fördjupar analysen och det teoretiska ramverket för hur transpersoner eller ickebinära förtrycks
18 utifrån sin könsidentitet. Med motionärernas strykningar försvinner samtliga skrivningar om transpersoner
19 förutom kravet på ett tredje juridiskt kön. Vi menar att det inte bara vore beklagligt utan också att ta ett steg
20 tillbaka teoretiskt. Programkommittén vill uppmana medlemmar i allmänhet och kongressombud i
21 synnerhet att läsa igenom vad som blir kvar av programkommitténs förslag efter motionärernas strykningar.
22 Vad är syftet med att prata om cisnormer och könsidentitet om analysen aldrig kan nå längre och djupare?
23 Vi menar att vår analys är beviset på att man kan ha en analys av kön och genus inspirerad av
24 radikalfeministiska teorier som inkluderar transpersoner och ickebinäras existens snarare än att se den som
25 något problematiskt för teoribildningen.

26 I förslaget till ny text skriver programkommittén bland annat att ”Könsmaktsordningen förväntar sig ett
27 linjärt förhållande mellan kön, genus och könsidentitet. När det inte stämmer överens med en persons
28 självidentifikation får det konsekvenser från könsmaktsordningen.”. Motionärerna menar, som vi förstår
29 det, att vi har rätt i sak men motsätter sig att kön och genus skulle vara linjärt. Programkommittén håller
30 med, däremot är det inte vad vi skriver. Vi menar att könsmaktsordningen förväntar sig att en persons kön,
31 genus och könsidentitet bör vara densamma och att den bör vara binär. En person som är född som tjej,
32 uppfattas av samhället som tjej genom epitet, fenomen och egenskaper samt själv identifierar sig som tjej
33 möter ett annat förtryck från könsmaktsordningen än en person som är född som tjej, uppfattas av samhället
34 som tjej genom epitet, fenomen och egenskaper men själv identifierar sig som kille.

35 Motionärerna menar att programkommittén skriver att transpersoners existens hotar genussystemet och
36 könsmaktsordningen och att det i sig skulle gå emot hela vår syn på politiskt subjekt och strategier för att
37 bryta förtryck. Programkommittén menar att det är en bokstavlig tolkning av ett längre teoretiskt
38 resonemang om könsidentitet. Transpersoner kan inte, genom att bara existera, krossa könsmaktsordningen.
39 Om så hade varit fallet hade könsmaktsordningen redan varit nedmonterad och skickad till historiens
40 sophög. Däremot står vi fast vid att transpersoner och ickebinära genom att inte följa de förväntade
41 könsrollerna stör könsmaktsordningens binära uppdelning av kön och genus.

42 I brödtexten skriver motionärerna att genus är i ständig förändring och att det anpassar sig efter
43 könsmaktsordningens behov och att det därför inte går att hota genussystemets stabilitet.
44 Programkommittén håller inte med motionärerna om att genus är i ständig förändring utan menar snarare
45 att könsrollerna har varit förhållandevis fasta under de senaste århundradena. Däremot har det funnits vissa,
46 långsamma, skiftningar. Det innebär inte att könsrollerna har förändrats utan att vissa egenskaper eller epitet
47 har blivit accepterade. Ett exempel är att bära byxor. Under lång tid klassades det som något som enbart

1 män kunde och fick göra men det har förändrats. Däremot kan vi inte se samma förändring när det kommer
2 till att till exempel bära kjol eller klänning. Ännu en gång, programkommittén menar inte att transpersoner,
3 genom sin existens, kan krossa könsmaktsordningen. Däremot menar vi att de skapar oordning i
4 könsmaktsordningens binära uppdelning i män och kvinnor.

5 Förtrycket från könsmaktsordningen bryts genom feministisk organisering på bred front. Kvinnorna är de
6 politiska subjektet i kampen för att bryta könsmaktsordningens förtryck mot kvinnor. Könsmaktsordningen
7 är också den struktur som förtrycker personer som bryter mot hetero- och cisnormen. De personer som
8 utsätts för de förtrycken är därför också ett politiskt subjekt för könsmaktsordningen, däremot inte för
9 kvinnoförtrycket. Tjejer och kvinnor ska gå i främsta ledet för att störta förtrycket de möter. Däremot krävs
10 det att också killar och män organiserar sig för att störta det. Precis som att cispersoner måste stå upp för
11 ickebinära och transpersoners rättigheter. Solidariteten mellan de förtryckta och de som står vid deras sida
12 är avgörande för förtryckets upplösande, oavsett kamp.

13 *Programkommittén föreslår kongressen:*

14 **att** avslå PP19

15 **att** avslå PP20

16

17 **PP21 - Det gemensamma projektet & strategin**

18 Programkommitténs tillägg och ändring i principprogrammet i motion 3. “En rasistisk könsmaktsordning”
19 ger ett intersektionellt perspektiv på könsmaktsordningen och rasistiska strukturers samverkande uttryck.
20 Jag önskar också en analys av strategin bakom dess samverkan vilket är något jag tycker saknas i skrivelsen.
21 Jag har därmed föreslagit ett tillägg där jag hoppas syfta till att integrera könsförtryck och
22 rasifieringsprocesser. Det i syfte att förstå dessa olika förtrycks integrering som en del av upprätthållandet
23 av misogyna och koloniala hegemoniska intressen.

24

25 Mitt begrepps val av hegemoni grundar sig i det diskursiva elementet jag önskar skapa kring strategin
26 bakom rasismen samt könsförtrycket och hur de kan samverka på en överhängande nivå. Jag beskrev dess
27 hegemoniska intressen som misogyna och koloniala, för att synliggöra vad kvinnor som rasifieras går emot
28 (i hegemonin) med sin blotta existens. Varför just misogyn och kolonial? Misogyn exemplifierar det
29 präglande kvinnohat som könsmaktsordningen skapat och upprätthåller. Medan ordvalet av kolonial går
30 tillbaka till en förståelse för rättfärdigandet av rasifiering och hierarki som skett genom rasistiska strukturer
31 som funnits innan, under och legitimerades av kolonialismen. Både misogyna och koloniala tillskrivningar
32 förutsätter strategier för de förtryck som jag försöker förstå och sammansvetsa.

33

34 *Jag yrkar*

35 **att** under rubriken “En rasistisk könsmaktsordning” på sida 4 rad 18 efter “... strukturer som präglar
36 samhället.” lägga till innan nästa mening “Både könsmaktsordningen och rasistiska strukturer vilar på
37 hierarkiska system, vars maktordning upprätthåller förtryck under misogyna och koloniala hegemoniska
38 intressen. En kvinna som rasifieras möter därmed både sexistiska och rasistiska föreställningar som
39 begränsar livsutrymmet.

40

41 *Isabelle Hallberg, Ung Vänster Västra Göteborg*

42

43 **Programkommitténs svar på motion PP21:**

44 Motionären till PP21 vill lägga till två meningar i början av stycket under den föreslagna rubriken “En
45 rasistisk könsmaktsordning”. Motionären menar att den text som programkommittén föreslås har ett
46 intersektionellt perspektiv på hur könsmaktsordningen och rasismen samverkar, men saknar en beskrivning
47 av hur sammanvävningen av de förtrycken hjälper till att upprätthålla en misogyn och kolonial hegemoni.
48 Det menar motionären innebär att rasifierade kvinnor genom sin “blotta existens” går emot de normer och
49 värderingar som styr det rasistiska och sexistiska samhället, men även att förtrycken upprätthålls genom

1 specifika strategier. De meningar som motionären vill lägga in i principprogrammet vill synliggöra hur
2 rasismen och sexismen grundar sig i en rangordning av människor som i sin tur upprätthåller hegemoniska
3 intressen.
4

5 Programkommittén förstår motionärens tankar och slutsatser men vi tycker att det blir lite kaka på kaka att
6 även under den här rubriken skriva in resonemang om den rangordning som könsmaktsordningen och
7 rasismen bygger på. Vi menar att de rasistiska och sexistiska strukturerna beskrivs och förklaras under
8 respektive rubriker. Genom att läsa programmet i sin helhet får man med sig de bakomliggande strategier
9 och strukturer som påverkar rasifierade kvinnors liv. I det här stycket vill programkommittén istället gå in
10 på hur förtryckens samverkan tar sig uttryck. Vi är även tveksamma till att skriva in texter som skulle kunna
11 tolkas som att det finns en rangordning av vem som är mest förtryckt.
12

13 Den sammanfattande meningen i motionärens att-sats, det vill säga “En kvinna som rasifieras möter därmed
14 både sexistiska och rasistiska föreställningar som begränsar livsutrymmet.” tycker vi framkommer och
15 sammanfattas tydligare i vår egna text. Ur ett perspektiv på programmets målgrupp tycker vi även att
16 programkommitténs text är lättare att läsa, förstå och applicera.
17

18 *Programkommittén föreslår kongressen*
19 **att** avslå PP21
20

21 **PP22 - Institutionell rasism behöver nog förklaras**

22 I programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet finns exempel på hur vardagsrasism och
23 organiserad rasism tar sig i uttryck, men inte hur institutionell rasism tar sig i uttryck. Vi tycker att av dessa
24 tre begrepp är det institutionell rasism som utomstående hade velat ha en förklaring av, så vi tycker att vi
25 borde lägga till ett exempel.
26

27 *Jag yrkar*

28 **att** på sida 7 rad 14 i programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet, lägga till följande
29 mening sist i stycket:

30 “Ett exempel på denna typ av rasism är hur sjukvården i Sverige är byggd efter forskning på vita kroppar,
31 vilket gör att rasifierade personer får sämre medicinsk vård.”
32

33 *Felix Haugsand, Ung Vänster Umeå, Rebecca Karlsson, Ung Vänster Järva-Järfälla*
34

35 **Programkommitténs svar på motion PP22:**

36 Motionärerna till PP22 vill exemplifiera institutionell rasism precis som programmet gör med
37 vardagsrasism och organiserad rasism eftersom att de anser att det är ett begrepp som inte är särskilt välkänt.
38

39 Programkommittén håller med om att det vore bra att lägga till ett exempel i stycket för att vara konsekvent,
40 däremot tycker vi att institutionell rasism snarare är det mest vedertagna begreppet av de tre uttrycken för
41 rasism. Vi vill dessutom föreslå en egen skrivning eftersom att vi inte tycker att förbundet tidigare har
42 använt sig av begrepp som “vita kroppar” och programkommittén vill kunna föra en större debatt innan vi
43 gör det till en del av förbundets begreppsapparat.
44

45 *Programkommittén föreslår kongressen*

46 **att** på sida 7 rad 14 i programkommitténs förslag på ändringar i principprogrammet lägga till “Den yttrar
47 sig i sfärer som rättsväsendet, på arbetsmarknaden, i media och i skolan och syftar till hur samhällets
48 institutioner genom sitt agerande skapar och fördjupar rasismen.” sist i stycket

49 **att** anse PP22 besvarad
50

51 **PP23 - Jag hakar upp mig på ordet ‘över’**

1 Min uppfattning är att meningen på rad 1-3 sida 8 i programkommitténs förslag till Principprogram är
2 mycket förvirrande, och jag har märkt att även andra har upplevt den så. Jag tror att problemet är meningens
3 andra “över” på rad 1, som jag läser på samma sätt som det första “över” i meningen, alltså att människan
4 har ställt något över något annat. Här läser jag det då alltså som att människan har ställt den privata
5 äganderätten [som koncept] över delar av vår miljö. Det må vara sant, men jag tolkar det som att
6 programmet vill säga att det har införts ett privat ägande av delar av vår miljö.
7

8 Jag tror att den enklaste lösningen skulle vara att byta ut detta “över” mot “av”, det behåller meningens
9 syfte som jag tror att programkommittén avser det, och gör den betydligt mer lättläslig.
10

11 *Jag yrkar*

12 **Att** på rad 1 sida 8 i förslaget till ändringar i principprogrammet ersätta ordet “över” som ligger mellan
13 “äganderätten” och “delar” med ordet “av” på samma plats i texten.
14

15 *Ludvig Granath, Ung Vänster Centrum-Östra*
16

17 **Programkommitténs svar på motion PP23:**

18 Motionären anser att en mening i programkommitténs ändringsförslag är svårtolkad och föreslår att byta ut
19 ett ord. Programkommittén förstår att meningen kan vara svår att tolka, men håller inte med motionärens
20 ändringsförslag. Därför föreslår vi en egen formulering.
21

22 *Programkommittén föreslår kongressen*

23 **att** i förslaget till ändringar i principprogrammet på sida 8 rad 1-3 byta ut meningen som börjar med
24 “Människan har...” mot följande meningar: “Människan har ställt sig över naturen. Den privata
25 äganderätten över delar av vår miljö innebär att naturens resurser och tjänster utnyttjas ohållbart för
26 överklassens kortsiktiga vinster”
27

28 **att** anse PP23 besvarad
29

30 **PP24 - Miljögifter - en domedag? eller bara ett reellt problem**

31 Vad vi anser är samhällsproblem idag är oftast det som påverkar människor mest; förtryck. Penningförtryck,
32 könsförtryck, förtryck mot rasifierade. Jag är därför lite kluven och främst intresserad över hur man
33 introducerar miljödelen i principprogrammet. Kan man kalla det ett förtryck? Eller är det bara en
34 konsekvens av annan skit som systemet producerar.
35

36 Jag vill där föra in en del som jag tycker saknats i vår förståelse av miljöproblematiken. Och det är synen
37 på hållbarhet. Hållbarhet ses ofta som ett tillstånd man ska försöka nå, där vi inte alls påverkar vår
38 omgivning, eller åtminstone gör det på ett sådant sätt att saker kan fortleva och människor ha det bra. Jag
39 undrar om det är möjligt, och vill utifrån miljögifter resonera om man kan nå hållbarhet. Det är eftersom
40 att hållbarhet ofta blir något väldigt relativt i ett sammanhang.
41

42 Ekologisk hållbarhet är det som släpper ut lite mindre koldioxid eller använder mindre vatten i produktionen,
43 men om det efter sin användning fortfarande finns kvar i naturen är det väl inte speciellt hållbart? Vi behöver
44 börja möta hållbarhet i absoluta mängder tycker jag, och jag tycker rent krasst syntetiska substanser är den
45 miljöförstöring som jorden inte riktigt kan anpassa sig till.
46

47 Växter kan till exempel inte bryta ned forever chemicals, utan det kommer påverka oss otroligt länge och
48 det får vi och naturen bara deal med eftersom det sprids överallt runt oss. Likväl behöver vi som
49 samhälle ett beroende av en del miljögifter och behöver syssla med så mycket försiktighet kring
50 kontaminering, sanering och förstörelse till följd av dessa material att det blir nästan oändligt dyrt. Och
51 även om skadan i vissa fall kan anses relativt liten, så finns den alltid där. För att inte tala om de människor

1 som utsätts för höga halter, och redan idag dör av cancer. Det ska inte underskattas och på så sätt vill jag
2 lyfta det miljöproblemet; för att det är ett fullt sätt som kapitalister tar koll på arbetare med.

3
4 Jag har i ändringsförslaget dessutom velat byta ut vissa miljöproblem som beskrivs som reella hot mot
5 ekosystemen mot de planetära hot jag menar utgör problem för jordens största ekosystem och som tydligt
6 framläggs i forskningen. Många av de problemen kan även knytas till feedbackmekanismer som potentiellt
7 kunnat förvärra klimatförändringarna ännu mer (inte för att bland ihop igen). Det tycker jag ger en större
8 seriositet till programmet.

9
10 För att summera så står det i nuvarande förslag till ändringar ingenting om miljögifter, och jag tycker det
11 annars i sin helhet är ett starkt förslag som kan kompletteras. Och däruppe bland ödesloten som är barbari,
12 kärnvapenkrig och "befolkningskollaps" återfinns i min kemilärares, och min mening miljögifterna.

13
14 *Jag yrkar*

15 **att** bifalla programkommitténs förslag till ändringar på principprogrammet med ändring att ersätta rad 8-
16 10 s. 8 med följande:

17 "Ekosystemens resiliens och fortsatta stabiliteten är avhängigt av den miljöpåverkan som sker i vår tid.
18 Förändrade biokemiska flöden, världshavens försurning och förstöring av naturliga habitat utgör alla reella
19 produktion för våra ekosystem, den biologiska mångfalden, och på lång sikt vår överlevnad.

20
21 Produktionen av syntetiska ämnen har inneburit stora möjligheter till utvecklingar i produktionen och därav
22 förbättrade livsvillkor. Syntetiska ämnen är idag överlägset mer kostnadseffektivt än naturmaterial, och
23 används i allt från konstgödsel till huvudkuddar. Samtidigt exponeras människor över hela jorden för
24 miljögifter, med många samhällen i det globala syd som utsätts starkt av produktion med kemiska ämnen,
25 där det gemensamma är att människors livskvalitet försämras och naturen skadas. De ämnen där en säker
26 hantering bedöms omöjlig bör helt förbjudas, och för att människan ska kunna leva med naturen bör
27 biologiskt nedbrytbara produkter ersätta artificiella material i ett längre tidsperspektiv."

28
29 *Love Adolphson, Ung Vänster Norrort*

30 31 **Programkommitténs svar på motion PP24**

32 Motionären vill göra flera ändringar under den föreslagna rubriken "Miljö", med fokus på miljögifter. I
33 brödtexten förs resonemang om att många syntetiska ämnen inte går att bryta ned och att deras användning
34 därför är oförenlig med hållbarhet. Utöver det resonerar motionären om inledningen och hur
35 miljöproblemen bäst beskrivs. Motionären vill byta ut en mening i stycket om ekosystem och lägga till ett
36 stycke om miljögifter.

37
38 Programkommittén tolkar motionären som att han tycker att inledningen borde trycka på hur allvarliga
39 miljöproblemen är. Det håller vi med om och föreslår därför en omskrivning.

40
41 Motionären vill byta ut en mening i stycket om ekosystem mot två nya. Vi menar att kärnan i motionärens
42 mening om ekosystems resiliens redan finns med i förslaget, med skillnad att vi fokuserar på hur den
43 biologiska mångfalden påverkar ekosystems anpassningsförmåga. Den andra meningen tycker vi dock
44 förhöjer texten. Den höjer abstraktionsnivån på ett lämpligt sätt genom att fånga de mest relevanta hoten
45 mot ekosystemen och den biologiska mångfalden. Därför föreslår vi att byta ut en mening mot en omskriven
46 version av motionärens mening. Vår omskrivning nämner inte världshavens försurning som ett exempel,
47 då det främst är en konsekvens av kolets förändrade biogeokemiska flöden.

48
49 Programkommittén tycker inte att stycket om miljögifter borde stå med i principprogrammet. Texten vi
50 föreslår är som den är omfattande, där vi har valt ut två specifika områden: ekosystem och matproduktion.
51 Detta är ett medvetet val, båda dessa aspekter är grundläggande för mänsklig verksamhet. Vi menar att

1 miljögifter är ett reellt problem men vill i principprogrammet begränsa antalet exempel vi tar upp. Däremot
2 menar vi att det är värt att nämna miljögifter, och föreslår därför att lägga till en mening om det i ett annat
3 stycke.

4 *Programkommittén föreslår kongressen*

5 **att** i programkommitténs ändringsförslag på sida 7 rad 44 byta ut meningen som börjar med
6 “Produktivkrafternas utveckling...” mot följande: “Produktivkrafternas utveckling har medfört förbättrade
7 livsvillkor men även en miljöpåverkan som blivit ett avgörande hot mot människor och miljö världen över.”

8 **att** i programkommitténs ändringsförslag på sida 8 rad 8 byta ut meningen som börjar med “Fenomen som
9 kalhyggen...” mot följande mening: “Förändrade biogeokemiska flöden och förstöring av naturliga habitat
10 utgör reella problem för våra ekosystem, den biologiska mångfalden, och på lång sikt mänsklighetens
11 överlevnad.”

12 **att** i programkommitténs ändringsförslag på sida 8 rad 27 efter meningen som slutar med
13 “...försiktighetsprincipen tillämpas.” lägga till följande mening: “Produktion av miljöskadliga och
14 hälsovådliga ämnen behöver begränsas och utsläpp minimeras.”

15 **att** anse PP24 besvarad

16

17 **PP25 - Dags att ta ställning för djuren!**

18 Människan styr över jorden. Vi gör det dåligt, men alla liv på denna planet kommer att styras av våra beslut.
19 Nästan alla kors liv kommer påverkas mer av människors beslut än någon annan kos, men detsamma gäller
20 antagligen också för vilda djur. Varje isbjörn, varje myra och varje lax som lever om 20 år kommer
21 antagligen ha påverkats mer av dagens klimatpolitik än något val en grupp av djurets artfränder gör idag.
22 Att då som ett revolutionärt förbund inte över huvud taget ha någon politik om djuren, en majoritet av dem
23 som befolkar vår planet, det är att acceptera den brutala hegemonin, och det är inte rätt.

24

25 Vår motion lägger till ställningstaganden och teori till principprogrammet kring djurs position i
26 kapitalismen och gentemot människan i stort, där Ung Vänster inte tidigare har någon teori eller några
27 ställningstaganden (åtminstone inte något mer komplicerat än att inhuman djurhållning är dåligt). Vi tycker
28 att det föreslagna tillägget av nya stycken om miljön är ett utmärkt tillfälle att också fördjupa vår teori kring
29 naturens invånare, djuren. Vi utvecklar programkommitténs mening om djurhållning med en
30 bakomliggande teori kring den nuvarande situationens orsaker och funktioner. En ännu mer utvecklad teori
31 skulle vara mycket önskvärt men vi tror inte att det passar in under miljö-rubriken.

32

33 Analysen i texten som vi föreslår till principprogrammet är huvudsakligen baserad på debattartikeln Om
34 Speciesism och Veganism som publicerades på Rak Vänster i Augusti 2023, där vi också gör en djupare
35 analys av djurens position än vad som får plats i ett principprogram. Vi ser att utnyttjandet av djur är ett
36 system som följt människan sedan jägar- samlarsamhällen, där djurs resurser från början var livsviktiga för
37 människans överlevnad. Vi ser också att det är samma syn på djur som människan har idag, att de är en
38 resurs som vilken som helst, även när detta synsätt inte längre är nödvändigt för vår överlevnad.

39

40 Att vi inte längre beror på systemet för vår överlevnad gör att det idag går att rubba, vilket också bör göras.
41 I vår värld fäster vi i alla situationer ett moraliskt värde på en människa, som är ojämförbart med det som
42 sätts på ett djur. Försök till att berättiga detta görs ständigt, men det fördes inte historiskt en debatt där
43 slutsatsen var att det är etiskt försvarbart att använda djur som resurser. Alla de argument som förs fram är
44 efterhandskonstruktioner, som ska försvara den syn på djur som växt fram under miljontals år när
45 utnyttjande av djur behövt berättigas.

46

47 Vi tror att vårt tillägg till principprogrammet är ett bra första steg för vårt förbund för att skapa en
48 djurpolitik, vilket vi liksom vi har argumenterat för ser som mycket välbehövligt. Låt oss ta ställning mot
49 hegemonin kring djur, låt oss ta ställning för djuren.

50

51

1 *Vi yrkar*

2 **Att** i Programkommittens förslag på ändringar till principprogrammet på sida 8 rad 19-20 stryka meningen
3 som börjar med “Industriell produktion av animaliska...” och ersätta den med följande nya stycke:
4 “Samtidigt som mänskligheten har ställt sig över naturen har vi i linje med det ställt oss över djuren. När
5 den tidiga människan utvecklades var utnyttjandet av djur för resurser en nödvändighet för att överleva och
6 det har sedan dess existerat under samtliga samhällssystem. Inom kapitalismen är utnyttjande av djur i
7 princip helt ställt under kapitalets kontroll och industrialiserat. Djuren är utan makt gentemot människan
8 och ses därför som tillgängliga produktionsmedel. Arbetare utför arbete på djur genom exempelvis slakt
9 och med djur exempelvis genom mjölkning. Djurens reducerande till produktionsmedel som historiskt var
10 en nödvändighet är idag endast en onödig grymhet. Produktion av animaliska produkter för mänsklig
11 konsumtion bör därför på sikt avvecklas helt. Andra former av utnyttjande av djur, så som djurförsök och
12 kommersiella djurparker, nedvärderar djurliv på samma sätt och bör även de avvecklas.”

13
14 *Julia Marin, Ung Vänster Västra Göteborg, Ludvig Granath, Ung Vänster Centrum-Östra, Valentin*
15 *Sjösvärd, Ung Vänster Västra Göteborg*
16

17 **Programkommitténs svar på motion PP25**

18 Motionärerna till PP25 vill lägga in ett längre stycke om förhållandet mellan kapitalismen, människor och
19 djur. De skriver att människors handlingar i miljö- och klimatfrågor leder till att både domesticerade och
20 vilda djur påverkas på sätt som de inte hade påverkats på om de endast drabbades av sina artfränders
21 handlingar. Det innebär enligt motionärerna att förbundet bör ha ett starkare ställningstagande kring djurrätt
22 än vad som är föreslaget i programkommitténs förslag till ändring.

23
24 Motionärerna hänvisar till en debattartikel på RV-debatt som för längre resonemang och förklaring om
25 exakt vad speciesismen innebär. Programkommittén tolkar motionärernas brödtext och debattartikel som
26 att de ser speciesismen som en egen maktstruktur där människan överordnas resterande djur som reduceras
27 till en resurs. Vi håller inte med om att det är en egen maktstruktur utan ser den storskaliga djurindustrin
28 som en konsekvens av kapitalismen. Att människor köper kött, smör, mjölk och så vidare från lokala gårdar
29 eller själva har djur ser vi inte som ett problem så länge djuren inte missköts och utsätts för djurplågeri,
30 däremot ser vi industrin som ett problem.

31
32 Det stycke som motionärerna vill få in i principprogrammet är formulerat på ett sätt som förutsätter att det
33 finns en **separat** maktstruktur som bygger på människors överordning. Programkommittén anser att den
34 problematik som motionärerna beskriver inte är något separat utan en konsekvens av kapitalismen.

35
36 I slutet av sin brödtext skriver motionärerna att det är dags att ta ställning för djuren. Vi tolkar det som att
37 de menar mot människan. Ett sådant motstånd anser vi inte är förenligt med den människosyn som
38 genomsyrar vår organisation och principprogrammet. Det skulle kräva en större diskussion kring både
39 naturen och djurens egenvärde kontra människans rättigheter. Vi har dessutom svårt att tolka vad
40 motionärerna tänker sig att krossandet av speciesismen skulle innebära. De skriver i sin debattartikel att det
41 aldrig kommer gå att helt utplåna maktförhållandena mellan människor och djur. Vi tror att det innebär att
42 man istället vill jämna ut dem genom att minska djurens lidande och position som resurs. Programkommittén tycker att skrivningarna i vårt förslag täcker in tankar om att jämna ut förhållandena
43 mellan människor och djur och kommer därför att föreslå kongressen att avslå.
44

45
46 *Programkommittén föreslår kongressen*

47 **att** avslå PP25

48
49 **PP26 - Inte kolkraft väl?**
50 I programkommitténs förslag till stycke om miljö finns dessa meningar om kärnkraft: “Kärnkraft är djupt
51 problematiskt ur miljö-, klimat- och säkerhetsperspektiv i allt från brytning av uran till slutförvaring. Därför

1 ska kärnkraften avvecklas snarast möjligt för att ersättas med alternativa energikällor samt effektiviserad
2 och minskad konsumtion.” Jättebra att göra vårt motstånd mot kärnkraften principiellt, tycker vi! Dock
3 funderar vi på om “ersättas med alternativa energikällor” är lite väl otydligt och kan låta som att vad som
4 helst utom kärnkraft är att föredra. Man kan aldrig vara nog tydlig, tänker vi, och yrkar därför:

5
6 *Vi yrkar*

7 **att** i programkommitténs förslag till ändringar i principprogrammet på s. 8 rad 29 ändra “alternativa
8 energikällor” till “alternativa, förnybara energikällor”

9
10 *Hedvig Halldenius, Ung Vänster Östra Malmö, Frida Forsby, Ung Vänster Östra Malmö, Katrin*
11 *Lundberg-Thomé, Ung Vänster Östra Malmö*

13 **Programkommitténs svar på motion PP26**

14 Motionärerna till PP26 vill lägga till att de alternativa energikällorna som vi ska använda oss av istället för
15 kolkraft också måste vara förnybara.

16
17 Programkommittén är enig med motionärerna, vi vill inte heller ha kolkraft och föreslår därför kongressen
18 att bifalla PP26.

19
20 *Programkommittén föreslår kongressen*
21 **att** bifalla PP26

23 **PP27 - Klimatet är en miljöfråga**

24 Jag tänker att klimatfrågan är en miljöfråga, och som jag förstår det så gör också Programkommittén det.
25 Den andra meningen under rubriken Klimat lyder “Likt andra miljöproblem beror den eskalerande
26 klimatkrisen på...” och även i brödtexten beskrivs klimatfrågan som ett miljöproblem bland andra.
27 Klimatkrisen passar även in under den beskrivning som programkommittén gör av människans
28 miljöpåverkan som görs i den första stycket under rubriken miljö.

29
30 Med denna bakgrund tycker jag det blir konstigt att separera Miljö och Klimat till två separerade kapitel,
31 snarare än att låta Klimat vara en underrubrik i kapitlet Miljö. När klimatfrågan är en miljöfråga passar den
32 i men mening bra under rubriken Miljö. Inledningen i kapitlet Klimat skulle också passa bra som inledning
33 för en underrubrik, då den börjar med att knyta an till miljöfrågan och resonemang kring dem, och eftersom
34 kapitlet redan nu ligger precis efter miljö skulle ingen ordning behöva ändras.

35
36 Jag ser det som väldigt rimligt av Programkommittén att separera miljö och klimat till två olika rubriker för
37 att låta andra miljöfrågor ta plats bredvid klimatfrågan, jag håller med om beskrivningen att andra
38 miljöfrågor fått stå tillbaka. Jag tror dock att den separation som Programkommittén är ute efter skulle nås
39 även med klimat som en underrubrik snarare än en egen rubrik, och ser inget resonemang kring detta val.
40 Denna förändring låter fortfarande de övriga miljöfrågorna ha ett eget delkapitel att blomma ut före
41 underrubriken. Jag tror inte heller att en underrubrik skulle nedvärdera klimatet, då det fortfarande lyfts
42 fram som det största av miljöproblemen just då det är det enda miljöproblem att få en egen underrubrik.

43
44 *Jag yrkar*

45 **att** på rad 31 sida 8 i förslaget till ändringar i principprogrammet ändra rubriken “Klimat” till en underrubrik
46 under den föregående rubriken “Miljö”.

47
48 *Ludvig Granath, Ung Vänster Centrum-Östra*

49 **Programkommitténs svar på motion PP27**

1 Motionären vill göra om den föreslagna rubriken “Klimat” till en underrubrik under rubriken “Miljö”. Detta
2 motiveras med att klimatförändringarna är en miljöfråga vars grundläggande problematik förklaras av hur
3 vi ser på miljöfrågor i allmänhet.
4
5 Programkommittén tycker inte att rubriken “Klimat” borde vara en underrubrik. Motionären har rätt i att vi
6 ser klimatkrisen som en miljöfråga – klimatförändringarna tar sig framförallt uttryck genom förändrade
7 lokalmiljöer. Däremot menar vi att klimatfrågan är så pass unik att den borde tillägnas en egen rubrik. Vi
8 slår fast att klimatet är vår tids ödesfråga och drar genomgående kopplingar till det globala
9 produktionssättet. På många sätt binder klimatfrågan samman programmets olika delar: kapitalismen och
10 imperialismen driver den, könsmaksordningen och rasismen avgör vem som är mest sårbar, statlig handling
11 krävs för att bromsa den. Klimatfrågans politiska vikt gör att vi vill behålla rubriken “Klimat” som en egen
12 rubrik.
13
14 *Programkommittén föreslår kongressen*
15 **att avslå PP27**